

KANTEEEL

kinderopvang

PEDAGOGISCH WERKPLAN
PO/KDV IKC RAAM

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	4
1 Praktische informatie	5
Adresgegevens Kanteel	5
Adresgegevens IKC Raam	5
1.1 Inleiding.....	7
Hoe zien wij kinderen.....	7
1.2 De groepen	8
KDV-groep.....	8
PO-groep.....	8
Stamgroep	8
Beroepskracht-Kind-Ratio (BKR)	8
Opendeuren beleid	8
Afnemen van extra (incidentele) dagen	9
Wennen	9
2 Visie op kind en ontwikkeling bij Kanteel	10
2.1 Organisatiemissie	10
2.2 Kindbeeld	10
Een dag op de groep	18
Naar bed, naar bed op het KDV.....	19
Overgangsmomenten.....	19
Eten is belangrijk en gezellig.....	20
Verschonen en zindelijk worden.....	20
Uw kind is ziek.....	20
Seksualiteit en intimiteit.....	21
Inrichting van de groepen.....	22
Activiteitenaanbod op alle ontwikkelingsgebieden: Spelen!	23
4 Pedagogische vakmanschap	28
Ondersteuning beroepskrachten.....	29
Doel en missie van Kanteel als leerbedrijf Inzet beroepskrachten in opleiding/stagiaires	31
De student van nu is de collega van de toekomst	31
Taken en werkzaamheden van pedagogisch werker in opleiding niveau 3/4	31
De pedagogisch werker biedt dagelijkse opvang, ondersteuning en	31
Begeleiding van de beroepskracht in opleiding	33
5 Volgen en observeren	34
5.1 Welke methode, welke vorm	34
Doorgaande ontwikkellijn	35
6 Samenwerking met anderen	35

	Udense Overdrachtlijst.....	35
7	Samenwerking met ouders.....	36
	Communicatie.....	36
	Oudercommissie	37
8	Klachtenregeling	37

Voorwoord

Beste lezer,

Ik ben blij u kennis te kunnen laten maken met onze kinderopvang, onderdeel van Integraal Kindcentrum Raam.

Wij zijn gevestigd in wijk Raam en opvang voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar op het kinderdagverblijf en in de leeftijd van 2 en 3 jaar bij de peuteropvang. Daarnaast bieden wij ook Buitenschoolse Opvang voor kinderen van 4 t/m 13 jaar. Onze partner op IKC Raam biedt onderwijs op basisschool Raam. Bij IKC Raam hebben we het motto:

Samen leren, Samen zijn Samen leren er te zijn

We vinden dat belangrijk voor kinderen, maar ook voor ouders en medewerkers.

Het kind kan zich op zijn eigen unieke manier ontwikkelen in een sociale en uitdagende omgeving.

De ouder wordt ontzorgd, door een veilige, geborgen opvang te bieden voor hun kind(eren).

De medewerkers krijgt kansen om hun professionele capaciteiten tot uiting te brengen en zich te ontwikkelen.

U mag er van uitgaan dat het kind in Kindcentrum Raam in goede handen is. We dragen graag ons steentje bij in de ontwikkeling van het kind, zowel in onderwijs als in opvang. In dit pedagogisch werkplan staan de uitgangspunten en visie beschreven en vertellen we de ouder wat we doen, en waarom we het zo doen in de dagopvang.

Ook kunt u lezen hoe we de samenwerking met het onderwijs vormgeven. Het werkplan geeft onze medewerkers richting en houvast in de dagelijkse praktijk én in de verdere ontwikkeling van hun werk. Daarnaast leest de ouder alles over onze service en waar de ouder op mag rekenen.

Het uitgangspunt van dit plan zijn de vier pedagogische basisdoelen zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang.

Dit betekent dat:

- op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en
- kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Naast dit wettelijk kader zijn ook de pedagogische bouwstenen van Kanteel (zie www.kanteel.nl) bepalend voor dit werkplan. De bouwstenen zijn het pedagogisch beleidsplan zoals dat Kanteelbreed geldig is. Dit plan is besproken en goedgekeurd door de Centrale Cliëntenraad(CCR) van Kanteel.

Samen met de ouders en medewerkers van onze locatie evalueren we jaarlijks de inhoud van dit plan. Door het schrijven van dit pedagogisch werkplan, geven we invulling en kleuring aan deze bouwstenen want iedere locatie is anders. In dit plan kunt de ouder lezen wat het kinderen ervaren en zien van onze pedagogische uitgangspunten en keuzes.

Hartelijk dank voor het keuze voor kindcentrum Raam en we hopen van harte dat u zich thuis voelt.

Met vriendelijke groet, namens team Kindercentrum Raam,
Clustermanager Miranda Loeffen

1 Praktische informatie

Adresgegevens Kanteel

Kanteel Kinderopvang

Postbus 334
5240 AH Rosmalen
Telefoon: 073-8507850
E-mail: Info@kanteel.nl
Website: www.kanteel.nl

Afdeling relatiebeheer:

E-mail: relatiebeheer@kanteel.nl
Telefoon: 0413 39 91 20

Adresgegevens IKC Raam

Peuteropvang (PO) de Harlekijn

Telefoon: 06 -38 07 66 27
E-mail: harlekijn@kanteel.nl
Openingstijden: ma-do 8.45-11.45 en 12.15-15.15,
Di-do 8.45-11.45 en 12.15-15.15,
wo 8.45-12.45
Brenge: De deur gaat open op de starttijd.
Haln: Op de eindtijd in de groep.

Ouders zijn welkom om even mee te spelen.

Kinderdagverblijf (KDV) de Lieveheersbeestjes

Telefoon: 06 -38 07 66 25
E-mail: kdvraam@kanteel.nl
Openingstijden: Ma-di-wo-do-vr 7.30-18.00
Brenge: Voor 9 uur of vanaf 12.45
Haln: Tussen 12.15-12.45 of vanaf 17.00

In overleg van 7.00-18.30.

Ouders zijn welkom om even mee te spelen.

Kinderdagverblijf (KDV) de Kikkertjes

Telefoon: 06 – 38 07 66 26
E-mail: kdvraam@kanteel.nl
Openingstijden: ma- Di-do 7.30-18.00
Brenge/ halen: Zie lieveheersbeestjes

Op wo. en vr. is de groep samengevoegd met de lieveheersbeestjes.

Buitenschoolse opvang (BSO) Raam (Giraffes en Rockleeuwen)

Telefoon: 06 -38 07 66 27
E-mail: BSORaam@kanteel.nl
Openingstijden: Ma-di-do 7.30-8.45 en 15.00-18.00
Wo 7.30-8.45 en 12.00-18.00
Vr 7.30-8.45 en 15.30-18.00

In overleg van 7.00-18.30.

In overleg ochtend of vanaf 12.00 mogelijk.

Brenge: Vanaf de contracttijd. In vakanties voor 9.00 uur. Ouders zijn welkom om even mee te spelen.
Haln: Vanaf 17.00 uur. In vakanties ook tussen 12.15-12.45 mogelijk.

Locatiemanager

Telefoon: 06-29454478
E-mail: mloeffen@kanteel.nl
werkdagen: maandag t/m donderdag (vrijdag telefonisch achterwacht)

Noodnummer

Wanneer er buiten de openingstijden van de locatie en die van het servicebureau sprake is van een noodsituatie waarbij de gezondheid van een kind ernstig in gevaar is kunnen ouders telefonisch contact opnemen met Call Care via het telefoonnummer: 010-2403729.

Deze dienst is 24 uur per en 365 dagen per week bereikbaar en zorgt ervoor dat ouders in contact komen met de juiste medewerker(s) van Kanteel.

Wat moet er door de ouder aangegeven worden aan informatie bij Call Care:

- * Welke locatie betreft het
- * Wat is er aan de hand
- * Wat voor informatie hebben ze nodig en wie kan de informatie geven
- * Telefoonnummer waarop de ouders te bereiken zijn.

1.1 Inleiding

Hoe zien wij kinderen

De werkwijze binnen kindcentrum Raam is niet gericht op één specifieke pedagogische stroming. Ons basisidee is dat elk kind vanaf de geboorte eigen talenten en eigen interesses heeft, dat ze nieuwsgierig en creatief zijn en dat gestimuleerd moet worden.

Wij geloven in de brede ontwikkeling van kinderen, waardoor kinderen de kans krijgen zich breed, veelzijdig en optimaal te ontwikkelen. Samen helpen we kinderen steeds een stapje verder naar de toekomst.

Wij gaan uit van de mogelijkheden van het kind. Belangrijk is te kijken en luisteren naar de kinderen. Wat houdt kinderen bezig? Ze zijn nieuwsgierig naar de wereld. We kijken naar wat een kind al kan. De omgeving dient uitdagend en aantrekkelijk te zijn zodat het kind wordt geprikkeld. Kinderen worden gestimuleerd om onderzoekend en experimenterend bezig te zijn. Binnen onze opvang willen we situaties creëren waarin kinderen zich prettig voelen, liefdevol begeleid worden, voor zichzelf op kunnen komen, sociale vaardigheden ontwikkelen en zelfstandig leren.

Binnen ons kindcentrum hebben wij dit specifiek beschreven in onze uitgangspunten:

1. Vanaf de geboorte is ieder kind competent, krachtig en intelligent en beschikt over 100 talen om met zijn omgeving te kunnen communiceren.
2. Ieder kind is uniek met al zijn capaciteiten en tekortkomingen en verdient respect.
3. Elk kind heeft gevoelige periodes waar de medewerker op inspeelt.
4. Het kind staat centraal, de kinderen wordt de mogelijkheid gegeven tot ontwikkelen en ontdekken.
5. Rituelen zijn belangrijk; dat geeft kinderen zekerheid, veiligheid en herkenning.
6. Kinderen worden serieus genomen onder andere door je als PM'er aan de afspraken met hen te houden.
7. Veiligheid en geborgenheid zijn de dragers van het 'optimaal kunnen leren'. Wanneer kinderen zich niet veilig voelen in het kindcentrum, komen zij niet tot optimaal leren. Eerst pedagogiek, dan didactiek!
8. Er is bij ons kindcentrum een veilig klimaat met respect voor elkaar en waarbinnen het kind binnen een open sfeer zichzelf kan en mag zijn.
9. IKC Raam staat op een centraal punt in de wijk Raam, een veilige haven, een plaats waar kansen geboden worden.

1.2 De groepen

KDV-groep

De KDV-groepen, Lieveheersbeestjes en de Kikkertjes, zijn beide verticaal, dus spelen kinderen van 0 tot 4 bij elkaar op de groep. Iedere KDV-groep heeft maximaal 12 kinderen. Onze beroepskrachten werken zo veel mogelijk op vaste dagen, zodat ouder en kind een goede band kunnen opbouwen met de pedagogisch medewerker. Kinderen hebben een vaste stamgroep maar we spelen ook wel eens op de andere groep, om nog meer van de wereld te ontdekken.

De baby's gaan niet naar een andere groep en we bewaken voor hen de rust op de eigen groep.

PO-groep

Op PO Harlekijn komen de peuters op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en/of vrijdag spelen. PO Raam heeft een eigen lokaal en een deel van de hal, dat ook gebruikt wordt door de jongste BSO-groep. Daarin spelen zij met maximaal 16 kinderen.

Kinderen spelen in een vaste stamgroep. Kinderen met een VVE-indicatie (kinderen die voor hun ontwikkeling een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken) komen 4 dagdelen spelen bij de peuteropvang.

PO en KDV treffen elkaar op onze gezamenlijke speelplaats buiten, in de speelhal en in de verschoonruimte van de (KDV-groepen) Lieveheersbeestjes en de Kikkertjes. Waar mogelijk en gewenst doen we activiteiten samen met school en/of BSO. Ook maken we gebruik van elkaars ruimtes en materialen.

Stamgroep

Zo noemen we de groep waar het kind in geplaatst wordt. Aan deze groep is vaste groepsleiding gekoppeld. Door de overheid is vastgesteld wat de maximale bezetting van kinderen op een groep mag zijn in combinatie met het aantal pedagogisch medewerkers. Daar wijken wij niet van af. Het kan voorkomen dat er op rustige dagen stamgroepen KDV worden samengevoegd. Als de (groepen KDV) Lieveheersbeestjes en de Kikkertjes samenvoegen wordt de ouder altijd hierover geïnformeerd.

Op woensdag en vrijdag zijn we bij de KDV-groep Lieveheersbeestjes geopend en is de KDV-groep de Kikkertjes samengevoegd bij Lieveheersbeestjes. Dit hebben de ouders zo ook op contract.

Beroepskracht-Kind-Ratio (BKR)

In de wet Kinderopvang is vastgelegd wat het aantal toegestane kinderen is ten opzichte van het aantal PM'ers. Hier houden wij ons aan bij Kanteel. In de wet is ook vastgelegd dat we hier 3 uur op een dag (bij een openstelling van 10 uur en meer) vanaf mogen wijken.

In kindcentrum Raam wijken we van de BKR op onze stamgroepen af op de rustige momenten.

- In de opstart van de dag van 07.30-09.00 uur.
- In de pauzemomenten van onze PM'ers tussen 12.30-13.30 uur.
- Aan het einde van de dag van 17.30-18.00 uur.

We wijken niet af van:

- 09.00-12.30
- 14.00-17.30

Opendeuren beleid

We zorgen ervoor, dat vriendjes uit verschillende groepen elkaar gedurende de week regelmatig zien en de kans krijgen om samen te spelen. Niet alleen tijdens het buitenspelen maar juist ook bij het binnenspelen, bijvoorbeeld in de speelzaal, de hal of op een andere groep. Uitgangspunt hierbij is, dat kinderen op elk moment terug kunnen naar de eigen stamgroep.

Werken met het open deuren beleid heeft vele voordelen. Kinderen hebben meer ruimte en meer ontdekkingsmogelijkheden. Daarnaast raken zij ook vertrouwd met alle gezichten op het

kindcentrum van zowel de kinderen alsook van de pedagogisch medewerkers. Op deze manier is het voor een kind geen grote stap als het in een andere groep mag spelen.

Soms zijn er andere redenen waarom groepen worden samengevoegd, bijvoorbeeld in vakanties of op rustige dagen. Hierover wordt u altijd geïnformeerd.

Afnemen van extra (incidentele) dagen

Het is mogelijk om extra dagdelen af te nemen. Daarnaast krijgen alle ouders ieder jaar enkele dagen extra die zij mogen inzetten zonder dat zij daarvoor extra hoeven te betalen. De spelregels voor het inzetten van deze extra dagen zijn te lezen op onze website.

Als er op de eigen groep van uw kind mogelijkheden zijn voor het afnemen van extra dagdelen wordt uw kind in principe in de eigen groep geplaatst. We houden hierbij rekening met het wettelijk aantal toegestane kinderen ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers. Met schriftelijke toestemming van de ouders en voor een vooraf bepaalde periode kan een kind in een tweede stamgroep opgevangen worden. Ruilen van opvangdagen is niet mogelijk.

Wennen

Voor kinderen en voor hun ouders is het belangrijk om te wennen in de groep waarin het kind geplaatst wordt. Wij laten kinderen altijd maximaal twee dagdelen wennen. Dat wennen gebeurt op onderstaande wijze.

Intern wenbeleid

Als uw kind al op de dagopvang van Kanteel zit en doorstroomt naar een andere leeftijdsgroep (KDV/PO/BSO) op dezelfde locatie is er ook een moment waarop het kind gaat kennismaken op de groep waarin het geplaatst wordt. Deze kennismakingsmomenten zullen met de ouders afgestemd worden. Omdat het kind altijd weer terug kan keren naar de eigen stamgroep mag het voor de korte wenperiode boventallig op een andere groep aanwezig zijn.

Extern wenbeleid

Als uw kind nog geen gebruik maakt van onze opvang, worden er met u tijdens het intakegesprek afspraken gemaakt over de manier waarop uw kind gaat wennen op de groep waarin het kind geplaatst wordt. Het wenmoment wordt altijd ingepland na het tekenen en ontvangen van het contract. De BKR mag niet overschreden worden voor dit wenmoment.

Een rondleiding in ons kindcentrum geeft de ouder een indruk van de sfeer, de omgang met de kinderen, en hoe het is voor het kind op ons kindcentrum.

Op het KDV mag het kind voor de start, zonder de ouder een uur komen spelen. Meestal is dit aansluitend aan het intakegesprek. Zo kan het kind de groep leren kennen, wij het kind leren kennen en de ouder kan voelen hoe het is om het kind in onze handen achter te laten. Zijn er meer wenmomenten wenselijk dan staan wij daarvoor open.

Voor de start bij de PO kan een ouder een afspraak maken om samen met de peuter een keertje te komen kijken. Is daar geen behoefte aan, dan start de peuter nadat er een intakegesprek is geweest en het tekenen en ontvangen van het contract. Peuters die moeite hebben om te wennen kunnen in overleg wat later gebracht worden, zodat zij op een rustig moment op de groep binnen komen.

Voordat de feitelijke opvang van het kind start, is er een intakegesprek met de Pm'er van de groep van het kind. Tijdens het intakegesprek bespreken we onder meer de organisatie van de groep: Eeten slaapgewoonten, bijzonderheden van het kind, hygiëne, dagindeling, speelgewoonten, omgang en afspraken met de kinderen. De ouder kan de sfeer van de groep proeven en zien hoe het pedagogisch beleid in de praktijk wordt vertaald. We wisselen informatie uit over het kind en tijdens dit gesprek wordt de basis gelegd voor verdere contacten. Daarnaast vragen we de ouder enkele formulieren in te vullen.

Een wederzijds vertrouwen is een voorwaarde om de opvang te laten slagen. Een eerlijke en open communicatie is een goede basis, maar daarnaast zijn er positieve ervaringen nodig en tijd om elkaar beter te leren kennen.

Ouders kunnen altijd bellen naar de groep om te vragen hoe het met hun kind gaat. De ouder hoeft zich daarvoor zeker niet bezwaard te voelen.

2 Visie op kind en ontwikkeling bij Kanteel

2.1 Organisatiemissie

Kanteel is een organisatie die bijdraagt aan elke stap van ieder kind op weg naar volwassenheid. Want kinderen zijn de toekomst. Wij geloven in de ontwikkelkracht van kinderen. Daarom stimuleren wij actief de unieke groeimogelijkheden van kinderen.

2.2 Kindbeeld

Kinderen groeien op in een voortdurend veranderende samenleving. En de kwaliteiten en vaardigheden die kinderen in de toekomst nodig hebben, veranderen mee. De taak van onze pedagogische professionals is bij kinderen vaardigheden te laten ontplooien, waarvan we nu weten dat die de komende jaren noodzakelijk zijn: ook wel de 21-eeuwse vaardigheden¹ genoemd:

- Samenwerken
- Probleem oplossend denken en handelen
- Creativiteit
- Communiceren
- Sociale en culturele vaardigheden
- Kritisch denken
- Zelfregulering (inzicht in eigen handelen) en
- ICT-geletterdheid (mediawijsheid, ICT en informatie basisvaardigheden en formulering van problemen)

Bij Kanteel kunnen kinderen dit spelend, betrokken en onderzoekend ontdekken. Wij helpen ze om hun natuurlijke nieuwsgierigheid ruim baan te geven en hun eigen talenten te ontwikkelen. Dit doen we door in te spelen op zaken waar kinderen plezier aan beleven, door kinderen aan te sporen en uit te dagen. Want doen is een hele goede manier van denken. We stimuleren hen om niet op te geven en het zelf te doen, fouten te maken en om hulp te vragen. Kinderen maken een individuele ontdekkingstocht en 'reizen' van fase naar fase en nemen al hun ervaringen mee, op weg naar volwassenheid. Kinderen van nu zijn de burgers van de toekomst, daar bereiden we ze bij Kanteel op voor.

Binnen Kindcentrum Raam werken wij met een voorschools programma: Piramide. Kinderen krijgen passende activiteiten aangeboden gekoppeld aan een thema en passend bij de ontwikkelingsfase van baby's, dreumes en peuters. Hierin wordt een beroep gedaan op alle ontwikkelgebieden van kinderen en de 21-eeuwse vaardigheden. Zo hebben wij hierin ook een vertaalslag gemaakt naar onze pedagogische uitgangspunten.

¹zie voor uitgewerkte toelichting op www.slo.nl

Ik kan het zelf!

Wij laten een kind dingen zelf doen en geven hiervoor de ruimte en de middelen. Wij luisteren goed naar wat kinderen zelf willen doen en stimuleren hen. Onze locaties zijn zo ingericht dat ze uitdagen tot spel. We noemen dat een rijke speelleeromgeving. Onze medewerkers bieden kinderen een passend activiteitsaanbod aan en ondersteunen kinderen in hun spel. *Op deze manier komen kinderen tot betrokken spel en dan wordt spelen leren.*

Ik ben niet alleen!

Op onze locaties hebben we verschillende vormen van groepsopbouw: een babygroep, peutergroep, verticale groep voor kinderen van 0-4 jaar en BSO-groepen met verschillende leeftijdsopbouw. In het kindcentrum maakt elk kind deel uit van een vaste groep.

Deze groep biedt kinderen veel unieke mogelijkheden en kansen. Ze oefenen met samen spelen, leren, ruzies oplossen, je houden aan afspraken, zoeken naar grenzen en verantwoordelijkheid nemen. Aandacht voor een positieve groepsfeer staat daarbij centraal.

Ons programma speelt hierin ook een belangrijke rol. We doorlopen samen het thema met activiteiten, passen activiteiten aan de behoefte van ieder kind maar zijn wel in de groep bezig waardoor het van ons allemaal is.

Ik mag er zijn!

We vinden het belangrijk dat ieder kind, jong en oud, elke dag ervaart dat het gezien wordt en er toe doet. Op deze manier ontwikkelt een kind zijn eigen persoonlijkheid met eigenwaarde en zelfvertrouwen. Onze medewerkers hebben oog voor wat kinderen denken, willen en voelen. Ze houden rekening met de behoefte van kinderen aan individuele aandacht, erkenning en bevestiging. Op deze manier wordt het welbevinden van kinderen verhoogd. *Dit mag en kan allemaal bij ons in het kindcentrum. Aandacht voor emoties en indien nodig mogen en worden ze uiteraard ook besproken worden.*

Ik ben ik en jij bent jij!

Kinderen groeien op in een wereld waarin veel verschillen bestaan. Verschillen in religie, cultuur, gaardheid en huidskleur maar ook in gezinssamenstelling en het wel of niet hebben van een beperking. Deze verschillen benaderen we bij Kanteel als waardevolle aanvullingen op elkaar. We leren kinderen open te staan en respect te hebben voor ieders leefwereld, gewoonten en gebruiken.

We schenken middels de thema's aandacht aan verschillen. Spelenderwijs, in activiteiten en gesprekken benoemen we deze. Het mooie is dat kinderen dit niet zien als verschil zoals wij volwassenen dit ervaren maar gewoon als feit, dat het zo is.

Ik kan dit al!

Een kind is de motor van zijn eigen ontwikkeling! Ze ontwikkelen zich door spelenderwijs te doen, te ervaren en te beleven. Wanneer een kind zelf oplossingen vindt voor problemen waar hij mee te maken krijgt wordt zelfvertrouwen bekrachtigd. Zo ontwikkelt zelfstandigheid. Wanneer kinderen sommige dingen moeilijk blijven vinden dan stimuleren en helpen wij hen. Wij genieten van kinderen die trots op zichzelf zijn als ze ontdekken dat ze iets nieuws hebben geleerd.

Door de vele mogelijkheden binnen het VVE-programma, zijn de activiteiten makkelijk aan te passen aan de ontwikkeling en behoefte van kinderen. Ze worden net iets meer uitgedaagd op momenten dat ze iets al goed kunnen en groeien, nog meer om dit samen met je vriendje te doen.

2.3 VE: Voor- en Vroegschoolse Educatie

Algemene inleiding

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) heeft als eerste doel de brede algemene ontwikkeling te stimuleren van kinderen van 2,5 tot 6 jaar. Daarnaast bieden we kinderen die de Nederlandse taal niet of matig beheersen extra ondersteuning in het leren van de Nederlandse taal.

Een goede taalontwikkeling tussen 0 en 4 jaar is belangrijk voor het latere leren op de basisschool en voor de totale ontwikkeling van kinderen. Via de VVE-programma's werken we samen met het basisonderwijs actief aan het verminderen of voorkomen van (het risico op) ontwikkelingsachterstanden bij kinderen.

Voorschoolse Educatie bij PO Raam

Kindcentrum Raam biedt alle peuters (en op het KDV ook jongere kinderen) het VVE-programma Piramide aan volgens een activiteitenplanning; het spelen vanuit betekenisvolle thema's, het meedoen met activiteiten en het leren van de Nederlandse taal staat hierbij centraal. De peuteropvang groep is de officiële VE-groep.

Peuters van 2 en 3 jaar met een ondersteuningsbehoefte worden naar peuteropvang Raam verwezen door de GGD. Toeleiding verloopt via het consultatiebureau (GGD) op basis van info en gesprekken op het consultatiebureau. Eventueel krijgen ouders een verwijzing mee van de peuteropvang en vragen zelf bij de GGD de VVE-indicatie aan. Kinderen met een VVE indicatie dienen conform wettelijke regelgeving vanaf augustus 2020, in de leeftijd van 2,5 jaar tot 4 jaar minimaal 960 uur VE-aanbod te krijgen (16 uur per week). Zodra de VVE-indicatie afgegeven is, kan een peuter gebruik maken van 16 uur VE-aanbod op de peutergroep. Kinderen met een VVE-indicatie dienen conform wettelijke regelgeving vanaf de leeftijd van 2 jaar minimaal 960 uur VE-aanbod te krijgen. De peuters kunnen dan gebruik maken van 4 dagdelen van 4 uur met VE-aanbod.

Bij peuteropvang Raam spelen peuters van 2 en 3 jaar, die voornamelijk in de omliggende wijk wonen. De (meeste) ouders van peuters beheersen de Nederlandse taal goed.

In deze wijk wonen ook peuters met een andere moedertaal. Voor hen kan het taalaanbod van PO Raam een aanvulling zijn zodat zij op de basisschool een gemakkelijke start maken.

Alle pedagogisch medewerkers van peuteropvang Raam zijn gecertificeerd voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie.

VVE-programma Piramide

In Kindcentrum Raam wordt gewerkt met het VVE-programma Piramide. Thema's staan centraal in het programma. Deze thema's sluiten aan bij de belevingswereld van jonge kinderen en volgen ook de seizoenen en feesten in een kalenderjaar. Aan kinderen met een VE-indicatie worden extra spelen en taalactiviteiten aangeboden. In een klein groepje of individueel worden (nieuwe) woorden aangeleerd. Onder deskundige begeleiding van de pedagogisch medewerkers krijgen de kinderen activiteiten aangeboden waar ze van leren maar vooral ook plezier aan beleven.

Via deze activiteiten worden de kinderen op alle ontwikkelingsgebieden actief gestimuleerd. Niet alleen de taalontwikkeling wordt gestimuleerd maar ook de verstandelijke ontwikkeling, de lichamelijke ontwikkeling, de ontwikkeling van het waarnemen, denken en rekenen, de oriëntatie op ruimte en tijd en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Alle kinderen krijgen afwisselend in kleine/grotere groepjes of individueel specifieke begeleide activiteiten en ze krijgen de mogelijkheid om vrij te spelen. Begeleide en vrije spelsituaties zijn belangrijk voor de sociale ontwikkeling van kinderen. Door gezamenlijke activiteiten ontdekken kinderen hoe leuk het is om samen te spelen en spelend te leren. Regelmatig is er ruimte voor vrij spel, zodat kinderen ook leren zichzelf te vermaken.

Pedagogisch medewerkers zijn in de directe nabijheid om vrij spel te begeleiden en mee te spelen (*spelverrijking*) als dat waardevol is.

Daarnaast worden kinderen gestimuleerd om nieuwe dingen te ontdekken/te leren. De begeleide activiteiten in het kindcentrum bestaan onder andere uit samen zingen en bewegen, voorlezen en gesprekjes, begeleid (buiten)spel, creatieve activiteiten, (kring)spelletjes op kindniveau, etc. Kinderen leren met vallen en opstaan, en hun nieuwsgierigheid ontwikkelt zich steeds verder. Aan kinderen wordt geleerd de natuur te respecteren en tegelijkertijd ook de leuke dingen van de natuur te zien. De directe omgeving van het kindcentrum heeft een speelplaats met bomen en struiken en waar kinderen naar hartenlust kunnen spelen.

Iedere dag wordt in de groep interactief voorgelezen in de grote of de kleine kring. Voorlezen stimuleert de taalontwikkeling, de spel- en de denkontwikkeling van kinderen.

Ook wordt de bij het thema horende praatplaat bekeken en besproken. Zo worden de kinderen uitgenodigd tot vertellen.

Bij de thema's worden woordlijsten gemaakt, gebruikt en aangevuld met specifieke woorden die in de activiteiten nadrukkelijk gebruikt worden.

A.d.h.v. de presentielijst wordt samen met de kinderen geteld wie er allemaal zijn. Is iedereen aanwezig of is er een kindje ziek. Maar de dagelijkse gang van zaken leent zich hier ook uitstekend voor: hoeveel bekertjes, hoeveel boterhammen etc.

De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om veel te vertellen en actief bezig te zijn met taal.

Afhankelijk van observaties en toetsen wordt het aanbod van de activiteiten aangepast aan de peuters.

Bijvoorbeeld: Als enkele peuters de kleuren nog niet goed kunnen benoemen wordt dit extra geoefend met materiaal waar de kleuren geoefend kunnen worden. Als peuters de begrippen onder, boven, achter, etc. nog niet voldoende kunnen gebruiken wordt dit geoefend met motorische activiteiten.

Jaarlijks wordt er een jaarplanning gemaakt en de themaplanningen worden afgestemd op de groep kinderen. Deze activiteitenplanning wordt voor de ouders van de PO opgehangen in het lokaal. Op het infobord hangt de woordenlijst van het thema en de ouderbrief. Binnen de groep worden de doelen en activiteiten afgestemd op de ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Daarnaast is er ook aanbod voor pientere kinderen.

Voor ieder thema is er een themadoos met materiaal, een praatplaat, knutselvoorbeelden en boekjes. Voor de thematafel wordt zoveel mogelijk "echt" materiaal gebruikt. Ieder dagdeel wordt er een aanbod in materiaal op de tafels gelegd, dat steeds wordt gewisseld. Peuters kunnen het ook aangeven als ze ander materiaal willen gebruiken. Voor het stimuleren van de zelfstandigheid kunnen kinderen speelgoed kiezen dat ze zelf kunnen pakken.

Inrichting

De groepsruimte is ingericht in verschillende hoeken, die zoveel als mogelijk aangepast worden aan het actuele thema. Er is een rustige hoek, bouwhoek, huishoek, etc. De inrichting is taal- en speluitlokkend en verrijkend. Het materiaal is zoveel als mogelijk roldivers, multicultureel en levensecht. Er wordt ieder thema een themakast ingericht. Er wordt gebruik gemaakt van dagritmekaarten om de peuters het dagritme eigen te laten maken en hen veiligheid te bieden. In de kring worden de dagritmekaarten besproken, in de juiste volgorde gehangen en de aanwijzer wordt erbij gehangen. Op de peuteropvang wordt geoefend om in de kring te zitten, te wachten op elkaar, naar elkaar te luisteren en samen te spelen en te ontdekken. Hierdoor wordt het groepsgevoel gestimuleerd.

VE ontwikkelingsgebieden

Binnen het VVE-programma Piramide worden de verschillende ontwikkelingsgebieden op de volgende wijze gestimuleerd. Ons dagelijks aanbod op het gebied van:

Ontwikkelingsgebied: Taal	
Geplande activiteiten	Als de peuters binnen zijn en de ouders uitgezwaaid, gaan we met de peuters in de kring zitten. We praten over de dagritme kaarten en de activiteiten, het weer, en wat de peuters hebben meegemaakt. Er worden liedjes gezongen, versjes of een boekje uit het thema interactief voorgelezen. We stellen prikkelende open vragen om taal uit te lokken.
Overgangsmomenten (tussen de geplande activiteiten)	Tijdens vrij spel stimuleren we onderlinge gesprekjes en fantasiespel om verrijking in het spel te brengen. Bij overgang van activiteiten zingen we signaal liedjes. (<i>we gaan opruimen, aan tafel</i>)
Hoe is de ruimte ingericht om taal te stimuleren	In de groepsruimte is elk thema herkenbaar aanwezig door de titel van het thema, op het raam of in de leeshoek. Er hangen platen met afbeeldingen en tekst van het thema. Op de bakken met materialen staan woord- en/of fotokaarten. In de leeshoek staan boekjes die de peuters zelf kunnen gaan lezen.
Spelmateriaal dat wordt ingezet voor taalontwikkeling	Om de taal te stimuleren is aanwezig: - Boekjes - Cd met liedjes - Praatplaten Aan al het ontwikkelingsmateriaal wordt taal gegeven. Er wordt bv. samen gepuzzeld en hierover wordt gepraat, als er met blokken wordt gebouwd, of samen in de poppenhoek.

Ontwikkelingsgebied: Rekenen (ontluikende gecijferdheid)	
Geplande activiteiten:	Tijdens de kringactiviteiten tellen we samen alle kinderen. Bij verschillende activiteiten wordt geteld (hoeveel gele <i>drinkbekers, stukjes fruit, ontwikkelingsmateriaal, zit er veel of weinig water in de bekers?</i>) In de bouwhoek wordt ruimtelijk inzicht geoefend (<i>hoge torens, grote huizen</i>). In de zandbak zijn verschillende formaten emmers, wat is groot en wat is klein, waar kan meer in en waar minder.
Overgangsmomenten:	We stapelen de bekers als ze leeg zijn (hoge toren). We praten over veel of weinig fruit. Wie mag de bekers ophalen? Spelletje, waarbij de kinderen op basis van kenmerken "afvallen". "Er zijn nog veel meisjes over met een spijkerbroek."
Hoe hebben we de ruimte ingericht voor dit ontwikkelingsgebied:	Bouwhoek, cijfers en getallen aan de muur, puzzels en boekjes met cijfers en getallen
Spelmateriaal dat wordt ingezet voor rekenontwikkeling:	Blokken om torens te maken. Constructiemateriaal. Alles kan geteld worden. Sorteerplank. Puzzels met klein en groot. Boekjes.
Ontwikkelingsgebied: Motoriek	
Geplande activiteiten	We spelen bijna iedere dag buiten en knutselen iedere week.

	De bewegcoach komt eens per 3 weken per groep om met de peuters bewegspelletjes te doen. We maken regelmatig een circuitje met materiaal van Weplay en Gonge.
Overgangsmomenten:	Kinderen mogen zich vrij bewegen in de groepsruimte en buiten. Kinderen mogen zelf op de trap klimmen naar het aankleedkussen. Kinderen mogen zelf de trap van glijbaan buiten opklimmen.
Hoe hebben we de ruimte ingericht om de motoriek te stimuleren:	De gehele binnenruimte is ruim opgezet zodat kinderen zich vrij kunnen bewegen. Op de gang/speelleerplein staan een glijbaan en een grote auto waar de peuters in kunnen spelen (ook voor de kinderen van het KDV). Buiten hebben we een vast klimtoestel en een zandbak.
Spelmateriaal ingezet voor de motoriek:	Materiaal: fietsen, steppen, klimrek, speelrups, zandbak, gymmateriaal, groot ontwikkelingsmateriaal als blokken en duplo; puzzels, klein ontwikkelingsmateriaal, auto's, creatief materiaal (<i>verf, potloden, krijt, klei, kwastjes</i>), kralenplankje, grote kralen, prikpenen, vingerverf, etc.

Ontwikkelingsgebied: Sociaal- emotionele ontwikkeling	
Geplande activiteiten	We praten met de peuters op kindhoogte op een vriendelijke toon. We benoemen de gevoelens van de kinderen en stellen ze op hun gemak. We laten de peuters merken dat we hun signalen hebben verstaan door te reageren en te zorgen dat het kind zich gehoord, gezien en begrepen voelt. Als meerdere peuters tegelijk onze aandacht vragen, geven we aan dat we het gehoord hebben en ze even moeten wachten (beurt verdelen). Tijdens activiteiten werken we in kleine groepjes. We stimuleren kinderen samen te werken. We leren hen naar elkaar te luisteren door kringactiviteiten. Ieder kind wordt hierdoor gezien en gehoord. Nieuwe peuters krijgen extra aandacht voor het dagritme bij het wennen.
Overgangsmomenten	We spelen of doen mee met de kinderen of zijn op de achtergrond aanwezig. We luisteren en kijken mee met de kinderen. We zijn ten alle tijde toegankelijk voor hen en helpen hen waar nodig. Er worden grenzen en structuur aangeboden, met respect voor de autonomie (<i>bv. op eigen manier en tempo de jas zelf aandoen, handen wassen bij toiletgang</i>). Bij overgangs-momenten worden signaal liedjes gezongen, bv. bij opruimen, handen wassen). We reageren positief op positieve contacten tussen kinderen. Bij ruzie bespreken we met de kinderen wat er gebeurde en zoeken samen naar een oplossing om de kinderen zelf weer op weg te helpen. We benoemen gedrag en gevolgen van gedrag met de peuters.
Inrichting ruimte:	De ruimte heeft een vaste indeling waardoor deze voorspelbaar en herkenbaar is voor kinderen.
Spelmateriaal voor de sociaal-emotionele ontwikkeling:	Materiaal: Poppenhoek/ huis-hoek met tafel, stoelen, bedjes, poppenkleding, keukenspullen, telefoon, keukenblok, etc.; verkleedkleden; poppen; kosteloos materiaal, poppenkast-poppen, boekjes, dagritme kaarten.

Kindvolgsysteem

Dagelijks observeren we de kinderen. We registreren bijzonderheden in het kindvolgsysteem en het kinddossier. Hierdoor kan het activiteitenaanbod voor ieder kind en het pedagogisch handelen op het kind worden afgestemd.

De ontwikkeling wordt gevolgd door middel van een observatielijst, de Udense Overdrachtslijst, die wordt ingevuld als het kind 3 jaar is, en bij 3 jaar en 9 maanden.

Als meer peuters op hetzelfde gebied ondersteuning nodig hebben, kunnen we in een klein groepje ondersteuning bieden.

Zie voor KDV/PO Raam ook hoofdstuk 5, volgen en observeren.

Ouderbetrokkenheid

Omdat de ouders partners in de opvoeding zijn, gaan pedagogisch medewerkers op basis van gelijkwaardigheid om met ouders / verzorgers en zorgen voor een goede open informatieoverdracht. Hierbij is het belangrijk dat ouders serieus genomen worden in hun wensen, meningen en zienswijzen met betrekking tot de opvang van hun kind.

De haal- en brengmomenten zijn de oudercontactmomenten. Dit wordt o.a. gebruikt voor overdracht van informatie. De pedagogisch medewerker kan het moment aangrijpen om de ouders te wijzen op waar hun kind mee bezig is.

Ouders zijn ook bij VE een belangrijke partner. Door het betrekken van ouders bij het VVE programma wordt de ontwikkeling van de kinderen nog verder gestimuleerd. Op onze locatie doen wij dit op de volgende manier:

- Voor ouders is informatie over het actuele thema op het prikbord gehangen met daarin de woorden die centraal staan in het thema, suggesties voor liedjes en versjes. Ook de ouderbrief hangt op het prikbord. De ouders wordt gevraagd hier thuis extra aandacht aan te geven. In het ouderportaal worden ook notities gemaakt die betrekking kunnen hebben op ontwikkeling, door zowel ouders als team.
- Het eerste kwartier van de peuteropvangtijd kunnen de ouders via de spelinloop, meemaken wat het thema inhoudt. Ze kunnen met hun peuter meespelen, puzzeltje maken en zien welke sfeer bij het thema hoort.
- Ouders van kinderen met een VVE indicatie krijgen extra uitleg over de nieuwsbrief, bv als er taalproblemen zijn.
- Indien er van een peutertoets gebruik wordt gemaakt, worden ouders van een kind met een vve-indicatie in een apart gesprek geïnformeerd over de uitkomsten, een beeld van de ontwikkeling en een plan van aanpak, waarbij het uitgangspunt is een fijne samenwerking en afstemming met de ouders.

In hoofdstuk 5 'observeren en volgen' van dit werkplan staat beschreven welke oudergesprekken er zijn.

Doorgaande ontwikkelijn

De PM'ers hebben als taak het (mede) coördineren en uitvoeren van VE-activiteiten en leveren een bijdrage aan de doorgaande (ontwikkelings-)lijn 0-6 in samenwerking met de school. De PM'er van de PO stemt af met de collega's van het KDV en de school voor gezamenlijke activiteiten en thema's. De jaarplanning wordt ingevuld en uitgewisseld met de dagopvang en de basisschool op IKC Raam. De school gebruikt een ander programma, maar zoveel als mogelijk wordt er in de thema's afgestemd. Waar het kan worden activiteiten samen uitgevoerd. Bij IKC Raam is er 4x per jaar een gezamenlijk thema, 2x per week spelen de kleuters en de peuters samen buiten.

Via het overdrachtsformulier worden kinderen (met toestemming van ouders) "overgedragen" naar de basisschool en de BSO. Bij kinderen met een ondersteuning voorschoolse educatie is dat een warme overdracht. Het overdrachtsformulier gaat (uitsluitend met toestemming van ouders) altijd door naar de basisschool.

Waar nodig kunnen we gebruik maken van de IB-er van basisschool Raam. We bespreken een casus altijd met toestemming van de ouder van het kind.

De verzamelde informatie vanuit observaties is een goed hulpmiddel bij de kindbespreking in teamoverleggen (elke 2 maanden), in de driejaarlijkse VZAT-overleggen (Voorschools Zorg en Advies Team) met de jeugdverpleegkundige van de GGD op locatie, in gesprekken met ouders en bij de overdracht naar de school.

Zie ook hoofdstuk 5 van dit werkplan.

Samenwerking

Er is een werkgroep samenwerking met de school. Hierin worden dan gezamenlijke activiteiten gepland. Het doel is afstemming en samenwerking.

Met de dagopvang is 2x per jaar een teamoverleg. Als peuters op de PO én KDV komen wordt de ontwikkeling van de peuters besproken met desbetreffende mentor.

Er zijn gezamenlijke activiteiten, bij b.v. thema lente en zomer (knutselen, poppenkast). Deze activiteiten worden, afhankelijk van de jaarplanning of thema's samenvallen, samen gepland.

3 De dagelijkse praktijk

Een dag op de groep

Zowel bij KDV als bij PO kiezen wij voor een vaste dagindeling omdat structuur en ritme belangrijk is. Het geeft houvast, herkenbaarheid en kinderen ontwikkelen enigszins een gevoel voor tijd. Het gebruik van signaaliedjes biedt de voor peuters belangrijke voorspelbaarheid. Ook de wijze van communicatie (PM'er - kind, PM'er - ouder, PM'er - PM'ers en kind - kind) en respectvolle benadering geven de kinderen een gevoel van emotionele veiligheid. Bij de dagindeling is er aandacht voor diversiteit bij de kinderen (kwetsbare kinderen, kinderen met een beperking, culturele verschillen, verschillen jongens en meisjes).

Ook in de ruimte zijn vast, herkenbare hoeken en elementen. Om de nieuwsgierigheid en leergierigheid van de kinderen te prikkelen wisselen we van speelgoed. Elk thema vullen we het aanwezige materiaal aan met thema-materialen en zorgen we voor een thema-gericht aanbod in de verschillende hoeken.

Een KDV-dag

We besteden speciale aandacht aan de allerkleinsten. Kinderen onder het jaar volgen in het begin zoveel mogelijk hun eigen ritme van eten en slapen. Daarna laten we ze langzaam wennen aan de dagstructuur. Er is gedurende de dag een aantal gezamenlijke momenten waaraan kinderen, als dit past binnen hun eigen ritme, mogen deelnemen zoals bijvoorbeeld het eetmoment (brood en fruit), en verschoningsmomenten.

Dreumesen en peuters leren spelenderwijs en met de weg van de geleidelijkheid het ritme van de dag te volgen. De kinderen, die al wat langer bij het KDV spelen, (her)kennen de rituelen. De jongere kinderen kijken naar de ouderen en genieten van de sfeer. Naarmate ze ouder worden gaan zij steeds meer herkennen en actief deelnemen. De PM'ers spreken alle kinderen op hun niveau aan en zorgen zo voor een betrokkenheid en leergierigheid.

Een dag ziet er doorgaans als volgt uit (tijden zijn bij benadering):

(7.00) 7.30-9.00	Ontvangst van ouders en kinderen Overdracht en afscheid van ouder Kinderen begeleiden naar spel
9.15	Gezamenlijk fruitmoment en tafelactiviteit Na het fruit verschoon- en plasmoment
	Vrij spel of een begeleide activiteit met een kleine groep, of uitstapje
11.30	Gezamenlijke lunch Na de lunch verschoon- en plasmoment
	Slapen (in je persoonlijke bedje) Of vrij spel Of begeleide activiteit met een kleine groep, b.v. een 3+ activiteit
15.00	Gezamenlijk fruit-/ groentemoment en tafelactiviteit, yoghurt Na het fruit verschoon- en plasmoment
	Vrij spel of een begeleide activiteit met een kleine groep, of uitstapje
17.00	Vrij spel, meestal aan tafel of in de speelhal. Ontvangst van en overdracht naar ouder Afscheid van ouder en kind

We proberen zoveel mogelijk met de kinderen één of twee keer per dag buiten te spelen. In de koudere periodes is het dan ook wenselijk dat het kind lekkere warme kleding bij zich heeft. We kunnen met de oudere kinderen ook naar buiten gaan om boodschappen te doen of gewoon even te wandelen.

Naar bed, naar bed op het KDV...

Kinderen gebruiken veel energie. Want ze zijn bezig met (samen) spelen, ontdekken, rennen en ga zo maar door. Naast de rustige momenten die de Pm'er het kind tussendoor laat doen zoals een boekje lezen of een activiteit aan tafel doen, is slapen voor het kind belangrijk om bij te komen. Het kind mag van ons slapen als het er behoefte aan heeft. Voor baby's zijn de slaaptijden verspreid over de hele dag.

Kinderen van één jaar doen nog vaak een ochtend- en middagdutje. De meeste peuters gaan rond 13.00 uur slapen. Als het kind niet meer slaapt, doet het tussen de middag een rustige activiteit, zoals aan tafel puzzelen, in een prentenboek kijken of luisteren naar muziek.

Elke groep heeft de beschikking over eigen slaapkamers die vanuit de groep bereikbaar zijn. Het kind heeft zijn eigen bedje waardoor het vertrouwd raakt met slapen bij ons. Een fopspeen en zijn vertrouwde knuffel (s) kunnen van thuis meegenomen worden.

Voor het kind is slapen in een ontspannen en veilige sfeer belangrijk. Net als bij het afscheid nemen, ontdekken we een ritueel met het kind. Als het nodig is helpen we het kind in slaap te vallen. PM'ers stemmen dit af met de ouder af en volgen zoveel mogelijk de rituelen van thuis.

We gebruiken op de locatie het protocol en werkinstructie van Kanteel Kinderopvang 'Veilig slapen'.

Een PO-dag

De ochtendgroep is vaak een voorloper (m.b.t. bijvoorbeeld de liedjes) van de middag dus ook daar worden voor alle activiteiten herkenbare liedjes en rituelen gebruikt om naast de dagritmekaarten een basis te vormen voor de overgang naar de middaggroep.

Een dagdeel ziet doorgaans als volgt uit:

Ontvangst ouders en kinderen Spelinloop Afscheid ouders
Kring met o.a. welkomlied, signaalkaarten voor de dagindeling, boek, gesprekjes
Vrij speeltijd en activiteit met een kleine groep of individueel. (1x per week knutselen)
Gezamenlijk fruit eten en drinken met vaste en nieuwe liedjes
Grof of fijn motorische activiteit
Afscheid lied en verwelkomen van de ouders

Overgangsmomenten

Met de overgangsmomenten bedoelen we de overgang tussen de activiteiten zoals: van vrij spel naar opruimen, naar samen tafeldekken, naar lunchen. Voor kinderen zijn overgangsmomenten even leuk en spannend als alle andere (dagelijkse) activiteiten. Het zijn ook leermomenten. Een goede overgang maken we door kinderen actief te betrekken, te benoemen wat we doen en mee te laten helpen en voor te bereiden op de overgang.

Pedagogisch middelen om kinderen te betrekken bij overgang naar andere activiteiten zijn:

- De overgangsmomenten aankondigen, mondeling en met een lied, zoals het opruimlied.
- Meerdere malen op een dag tijd en ruimte te ordenen, bijvoorbeeld door pictogrammen. Hiermee geef je ze taal en cognitieve middelen.

- Kinderen mee laten helpen met het werk van de PM'er en zelf als pedagogisch medewerker het goede voorbeeld geven.
- Elkaar helpen met de jas aan- en uittrekken.
- Samen met de andere kinderen spullen opruimen of klaarzetten.
- De ruimte zo inrichten dat de kinderen zelf dingen kunnen pakken en opruimen. Spullen een vaste plek geven. Foto's in de kast waar wat opgeruimd moet worden.

Eten is belangrijk en gezellig

Wij hanteren, net zoals de overige locaties van Kanteel Kinderopvang, ten aanzien van het voedingsbeleid de uitgangspunten van het landelijk voedingscentrum. Voor de babyvoeding volgen wij de adviezen van het consultatiebureau.

Alle maaltijden en tussendoortjes zijn gezamenlijke activiteiten. Dit doen we omdat naast het eten en drinken, de sfeer, het contact en het samenzijn belangrijk zijn. We proberen op een positieve, stimulerende manier met eten en drinken om te gaan. We stimuleren het kind om te helpen met het dekken en afruimen van de tafel en zelf het beleg te laten kiezen.

Kinderen mogen zelf hun boterham smeren. Wij vinden deze betrokkenheid belangrijk. Het spelen, eten en slapen in een groep maakt het zelfstandig worden daardoor makkelijker. Bij baby's begint dit door ze bijvoorbeeld een stukje fruit te geven dat ze zelf in de mond kunnen stoppen of door ze zelf een fles of beker vast te laten houden. Bij kinderen ouder dan één jaar stimuleren wij het gebruik van een beker.

We gaan er vanuit dat het kind heeft gegeten voordat het naar ons kindercentrum komt.

Binnen ons kindcentrum hanteren wij het voedingsbeleid van Kanteel Kinderopvang, dat afgestemd is op de richtlijnen van het voedingscentrum.

Verschonen en zindelijk worden

Op verschillende vaste momenten op de dag verschonen we de kinderen, en zijn we bezig de kinderen er bewust van te maken om zindelijk te worden. Ook als het tussen door nodig is wordt een kind verschoond of gaat het naar het toilet. We stimuleren de kinderen door te oefenen om mee naar de wc te gaan, op het potje of op het toilet te oefenen. Een kind zal echter nooit gedwongen worden. Wij zullen de kinderen alleen maar aanmoedigen, door hen met andere kinderen samen naar het toilet te laten gaan en hen zo op een prettige manier te laten ervaren dat een plasje op het toilet heel gewoon is.

Uw kind is ziek

Wij streven ernaar de kinderen een vertrouwde, veilige en hygiënische omgeving te bieden. Om dit te kunnen waarborgen nemen wij preventieve maatregelen in samenwerking met de GGD.

Als uw kind te ziek is of flinke koorts heeft, vragen wij u uw kind niet naar de peuteropvang of het kinderdagverblijf te brengen, ook niet wanneer de koorts door het geven van een pijnstiller gezakt is. De koorts komt, zodra deze middelen uitgewerkt zijn vaak in alle hevigheid terug.

Het ene zieke kind is het andere niet. Wij kijken goed naar het kind en temperaturen het als we een vermoeden van koorts hebben. Als we constateren dat het kind niet fit is overleggen we met ouders. Als een kind door ziekte niet zichzelf kan zijn en wij kunnen hen niet de aandacht bieden zij nodig hebben vragen we ouders hun kind op te (laten) halen.

Alleen op doktersrecept mogen wij kinderen paracetamol toedienen. Daarvoor tekent de ouder het medicijnverklaringsformulier. Dit geldt overigens voor alle toe te dienen medicatie zoals antibiotica, penicilline en homeopathische middelen.

Uw kind komt bij ons vaak voor het eerst in aanraking met één of meerdere (infectie)ziekten. Daarom vragen wij u ons tijdig informatie te geven over de conditie van uw kind, uw kind zo nodig thuis te wanneer het ziekteverschijnselen heeft én ons een telefoonnummer te geven waarop u of iemand anders, in geval van nood of ziekte, altijd bereikbaar bent.

Wij werken met standaardprotocollen bij (infectie)ziekten. Indien er een kind op het kindercentrum is met een infectieziekte, informeren wij de ouder hierover per mail en tevens hangen we informatie op de groepsdeur. Heeft de ouder vragen over een infectieziekte? Schroom niet stel ze gerust. Wij volgen het protocol 'Ziekte en medisch handelen', afgestemd op de richtlijnen van het landelijke RIVM.

Seksualiteit en intimiteit

Het is belangrijk dat kinderen zich lekker voelen in hun lijf. Hierbij is het van belang in te kunnen schatten op welke leeftijd een kind behoefte heeft aan bepaalde intimiteiten zoals knuffelen en op schoot zitten. Hierbij is acceptatie en respect voor elk kind erg belangrijk.

Wij vinden het van groot belang dat kinderen leren wat vriendschap en liefde is. Dit proberen wij kinderen te leren door kinderen de ruimte te geven om zelf hun grenzen aan te geven, kinderen te laten ervaren wat respect tonen en krijgen is. Kinderen leren dingen samen te doen en anderen te laten helpen.

Wij willen kinderen op een natuurlijke manier leren omgaan met seksueel gedrag.

Door het bespreekbaar te maken, willen we bepaalde grenzen aangeven. Als kinderen van 0-4 jaar hun geslachtsorganen betasten is dit niet direct aanstootgevend voor anderen en in een gepaste situatie vinden wij dit geen probleem. Kinderen in deze leeftijdsfase hebben hier nog geen enkele bedoeling bij en is het volkomen onschuldig gedrag. Maar er zijn ook grenzen: wij vinden het niet gepast als kinderen bij elkaar aan de geslachtsorganen komen. Dit gedrag zullen we bespreekbaar maken en uitleggen. Dit doen we op een manier dat een kind er geen vervelend gevoel aan overhoudt. We willen kinderen leren dat ze nooit dwang uit mogen oefenen op een ander en dat ze geen dingen mogen doen die gevaarlijk of pijnlijk zijn. We kijken daarbij altijd naar de leeftijd van het kind en zijn ontwikkelingsfase. Kinderen mogen bij ons doktertje spelen maar ze moeten de kleren aanhouden, hoewel een broekspijp, mouw of T-shirt omhoog mag worden gedaan om de "zere plek" te genezen.

Wij laten kinderen niet bloot lopen om hygiënische reden maar zeker ook omdat het buitenterrein aan de openbare weg ligt. Wij vragen dus altijd aan de ouders om in de zomer, zwemkleding of zwemluiers mee te nemen.

Verjaardagen, feesten en rituelen

Verjaardagen (zowel van de kinderen als van de pedagogisch medewerkers) en feesten zoals Sinterklaas, Kerstmis, Carnaval en Pasen laten we niet ongemerkt voorbij gaan, net zo min als de geboorte van een broertje of zusje en het afscheid nemen van de kinderen die verhuizen of naar school gaan. Vieringen en feesten delen het jaar in stukken en maken het, zeker voor de grotere kinderen, overzichtelijk. "Onze baby komt als het Pasen is...".

Verjaardagen en feesten vormen terugkerende rituelen. Rituelen zijn voor jonge kinderen een belangrijk middel om de wereld voorspelbaar te maken. Kinderen kunnen er hierdoor erg van genieten. Ze verheugen zich op wat komen gaat omdat ze uit ervaring al weten wat dat is. Dat geeft hen naast vreugde ook zekerheid en vertrouwen en bevordert het saamhorigheidsgevoel.

De kinderen betrekken we actief bij het vieren van een verjaardag. Dit kan zijn door het samen maken en versieren van een muts of het helpen met het klaarzetten van de verjaardagstoel. Maar ook bij andere feesten is de inbreng en de hulp van de kinderen essentieel.

Tijdens de verjaardagviering krijgt het kind een verjaardagsmuts en mag het op de speciale verjaardagstoel zitten. De jarige kiest een muziekinstrumentje en we gaan voor de jarige zingen. Vervolgens mag de jarige (indien kind en ouders willen trakteren) de traktatie uitdelen. Sommige kinderen houden er niet van om in het middelpunt van de belangstelling te staan. Uitgaande van het idee dat een feest vooral leuk en gezellig moet zijn, wijken wij dan van het programma af. Natuurlijk mag u altijd bij het feestje van uw kind aanwezig zijn, overleg in dat geval even met de pedagogisch medewerker wat de beste tijd is.

Wij werken niet vanuit een bepaalde geloofsovertuiging. Wij besteden bijvoorbeeld aandacht aan Pasen en Kerstmis vanuit het feit dat het vieren van deze feesten aansluit bij de belevingswereld van de meeste kinderen. Wij proberen aan deze feesten een zodanige invulling te geven dat elk kind er altijd iets in herkent en staan open voor andere (godsdienstige) feesten als dit binnen de belevingswereld van de kinderen past. Zo kan het voorkomen dat er aandacht besteed wordt aan bijvoorbeeld het Suikerfeest en/of Halloween.

Hoeveel tijd wij aan een feest besteden en de manier waarop, is afhankelijk van wat er bij de kinderen leeft en wat er bij het leeftijdsniveau past. Wij vinden dat kinderen in de eerste plaats plezier moeten hebben tijdens de viering of het feest.

Inrichting van de groepen

Elke groepsruimte heeft een aantal overeenkomsten. Zo zijn er aparte verschoningsruimtes en is er een keukenblok. In de verschoningsruimte is er voor het kind een apart mandje beschikbaar, waar de ouder reservekleertjes, knuffels en eventueel een slaapzak kunt leggen.

Ook kent elke groepsruimte, naast boxen, een 'afgesloten' babyhoek voor de allerkleinsten. Hier kunnen ze rustig gescheiden van de grotere kinderen verblijven en de wereld ontdekken.

Er zijn altijd verschillende hoeken om te spelen, zoals de bouwhoek, de huishoek.

Tot slot is er natuurlijk de centrale ruimte per groep, de groepstafel waar we spelletjes kunnen spelen, knutselen en eten.

We proberen deze ruimte altijd 'in thema' versierd te hebben met kunstwerken van de kinderen. Het thema is ook terug te vinden op de thematafel en/of de themakast waarin thematische spelmaterialen te vinden zijn.

Kinderen ontdekken en experimenteren. Wij dragen graag bij tot zelfredzaamheid en geven de ruimte om zelfstandig met andere kinderen in de hoeken te spelen, onder toezicht op afstand. Deze activiteiten zijn in de eigen groepsruimte van de PO en KDV.

Maar natuurlijk zijn er ook gezamenlijke momenten, waarbij de medewerkers direct op alle kinderen betrokken zijn. Denk aan tafelmomenten met drinken, een verjaardagsfeest of een andere activiteit.

Bij deze gezamenlijke tafelmomenten maakt de peuter opvang gebruik van een deel van de hal. Het KDV heeft daarvoor voldoende ruimte op de eigen groep.

Buiten de groepruimtes hebben wij in het gebouw ook nog andere ruimtes beschikbaar:

- De hal (gang/speelleerplein). Deze wordt gebruikt voor (begeleid) vrij spel, b.v. met constructiemateriaal, de glijbaan, balanceermateriaal en ander groter speelgoed etc.
- De gymzaal: Hier kunnen de kinderen rennen, met de bal gooien en spelen en wordt ook ander spel materiaal aangeboden.
- Buitenruimte: Hier is een gedeelte verhard en een gedeelte met gras. Er is een peuterschommel, een zandbak een klim/glijtoestel en er is rijdend materiaal en ander buitenspeelgoed in de bergruimte.

Activiteitsaanbod op alle ontwikkelingsgebieden: Spelen!

Wij bieden ontwikkelingsgerichte activiteiten aan, (vaak gekoppeld aan een thema) gericht op de motorische, cognitieve, sociaal-emotionele en taalontwikkeling van het kind.

Daarbij maken wij gebruik van speel-, spel-, sport en andere ontwikkelingsmaterialen. Bij de uitvoering van de activiteit sluit de medewerker bewust aan bij een individueel kind of bij een groepje kinderen. De medewerker is daarbij alert op kansen die zich spontaan voordoen om de ontwikkeling te stimuleren en benut deze. De medewerker gebruikt de ontwikkelingsgerichte activiteiten om voortgang en/of afwijkingen in de ontwikkeling van het kind te signaleren.

Tijdens spel leren kinderen spontaan, worden uitgedaagd op het eigen niveau, en borgen zij het geleerde. Spelen is plezier. Daarom staat spelen centraal bij IKC Raam.

Een kind brengt een groot deel van de dag door met spelen en bewegen. Spelen is voor kinderen een levensbehoefte. Door middel van spelen ontdekken kinderen de omgeving, materialen, dingen en mensen en leren zij hoe zij daar zelf in staan, wat zij zelf wel en niet kunnen.

Spel staat in dienst van de gehele ontwikkeling, biedt mogelijkheden tot imitatie, het uiten van emoties en het verwerken van bepaalde gebeurtenissen. Een kind leert en ontwikkelt zich spelenderwijs. Het is daarom ook van belang dat een kind de mogelijkheid krijgt om vrij te spelen, met het speelgoed waarvoor het op dat moment kiest. Het kind kan in zijn spel zijn eigen betekenis aan dingen geven. Zo wordt een opbergkist een auto; en door een hoed op te zetten ben je opeens een prins. Er zijn dagelijks periodes van vrij spel.

Tijdens een fantasiespel krijgt een PM'er een kopje koffie van Kees. De PM'er stimuleert het spel door te vragen of er al melk in zit. Kees haast zich om ook nog melk en suiker te halen.

Welke activiteit er aangeboden wordt, hangt onder andere af van het thema waaraan op dat moment gewerkt wordt, van de samenstelling van de groep en waar op dat moment de interesse ligt van de kinderen.

Motorische ontwikkeling

De lichamelijke ontwikkeling is een proces waarin kinderen iets pas kunnen doen zodra ze er aan toe zijn. Hoe dat proces zich ontwikkelt en in welke tijdsduur, kan sterk per kind verschillen. Het is een proces waar we goed zicht op hebben want elke stap laat zich duidelijk zien. Van belang is dat een kind zich niet onderschat of overschat. De enige manier om een kind te helpen zichzelf goed te leren inschatten is door geduldig en niet bezorgd of angstig, als vangnet aanwezig te zijn bij alles wat het kind aandurft. Een uitdagende omgeving stimuleert het verleggen van grenzen. Dat werkt niet voor elk kind hetzelfde. Een zichzelf overschattend en impulsief kind kan beter een omgeving hebben waarin niet teveel prikkels tegelijk zijn. Een zichzelf onderschattend kind, dat eerst graag toekijkt en in alle rust oefent, kan soms licht aangespoord worden, zonder druk uit te oefenen.

Speelgoed om de grove motoriek te stimuleren is op alle locaties aanwezig. Hierbij valt te denken aan een glijbaan, fietsen, ballen, evenwichtsspeelgoed, steppen. Er is speelgoed bij wat binnen/buiten

gebruikt kan worden. Zo stimuleren we de grove motoriek ook door o.a. met de kinderen te dansen, balspelletjes en evenwichtsspelletjes te doen.

Wij bieden de kinderen activiteiten aan waarmee ze de fijne motoriek kunnen ontwikkelen en daarmee ook hun technische vaardigheden. Dit kan zijn knutselen, spelen met constructiemateriaal, puzzelen maar ook het losmaken van een knoop hoort hierbij.

In principe gaan we minstens een keer per dag naar buiten met de kinderen. De buitenspeelplaats (de omheining, de speeltoestellen) voldoet aan de vastgestelde veiligheidsnormen. In verband met de veiligheid pakken de kinderen niet zonder pedagogisch medewerkster het buitenspeelgoed uit de opbergruimte.

Met de zintuigen kun je ervaren en kinderen leren in eerste instantie door ervaring. Het stimuleren van het gebruik en de ontwikkeling van de zintuigen neemt bij ons een belangrijke plaats in. We werken regelmatig met thema's op zintuiglijk gebied. In spelactiviteiten wordt volop gebruik gemaakt van geluiden, beelden, smaken, geuren en aanraking. We geven de kinderen de ruimte om te experimenteren binnen de normen van de veiligheid.

Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling is het leren denken. Denken is meer dan alleen redeneren en het oplossen van problemen. Het gaat ook om het verwerken van allerlei informatie die via de zintuigen binnenkomt. Denken begint met doen, met handelen, met het onderzoeken van en experimenteren met allerlei voorwerpen en materialen. Kinderen onderzoeken daarbij ook hoe andere kinderen en pedagogisch medewerkers reageren op hun activiteit. Van de reacties van anderen leren ze bijvoorbeeld wat wel en niet kan, wat wel en niet mag, dat je iets moet kunnen delen, dat je soms op je beurt moet wachten, dat alles een oorzaak heeft en een gevolg. Een jong kind leert verbanden te leggen tussen voorwerpen, gebeurtenissen en symbolen. De ontwikkeling van de taal heeft invloed op het denken. Taal is namelijk een hulpmiddel bij het ordenen en betekenis geven aan ervaringen. Bij peuters loopt het denken vaak vooruit op de taal. Wij stimuleren de cognitieve ontwikkeling door een rijke speelomgeving te creëren zodat kinderen al handelend ervaringen opdoen. Daarnaast gaan de pedagogisch medewerkers in gesprek met de kinderen, zodat ze hun handelen en ervaringen ook onder woorden leren te brengen.

Samen spelen, samen leven

We geven de kinderen de mogelijkheid te ontdekken wat het betekent als je samen iets doet. Samen aan tafel eten en drinken bij voorbeeld. Kinderen leren samen te delen, rekening te houden met elkaar, wachten op je beurt, luisteren als een ander iets vertelt, Kinderen leren ook dat niet iedereen het zelfde is. Een baby kan nog niet lopen, de ene 3 jarige is rustig, de andere heel fysiek. Ieder mag er zijn met zijn eigen kwaliteiten en te kortingen.

Binnen de sociaal-emotionele ontwikkeling zijn er een aantal aspecten die zich niet eerder laten stimuleren dan op het moment dat het kind er daadwerkelijk aan toe is. Een goed voorbeeld is de ontwikkeling van het geweten. Voordat het geweten ontwikkelt is, moeten er eerst een aantal processtappen gezet zijn. Dat proces kan qua tijdsduur per kind sterk verschillen. Wat we wel kunnen doen is de omstandigheden zo gunstig mogelijk maken. Een uitermate belangrijke omstandigheid voor een gunstig sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind is zelfvertrouwen/ eigenwaarde.

Jonge kinderen die in de groepsopvang komen zien allerlei dingen gebeuren en maken, vooral in sociaal opzicht, soms deel uit van gebeurtenissen waar ze qua ontwikkeling nog niet veel mee kunnen. Door de persoonlijke ontwikkeling van kinderen goed in te schatten, hoever ze zijn op sociaal-emotioneel gebied, kunnen we ze veiligheid bieden.

We geven de kinderen grenzen aan die passen bij de fase van hun sociaal-emotionele ontwikkeling. In het algemeen kan gezegd worden dat de ontwikkeling tot vier jaar zich meer afspeelt rond het emotionele dan rond het sociale deel van de ontwikkeling. Jonge kinderen begrijpen meer van lichaamstaal dan van gesproken taal.

Er zijn een aantal richtlijnen die we volgen bij het aangeven van grenzen:

- We zijn als pedagogisch medewerker eerlijk en echt. We spreken in de ik-vorm. Eigen irritaties en ervaringen leggen we niet bij het kind neer. Om duidelijkheid te geven komen onze taal en lichaamstaal overeen.
- We passen ons verbaal aan bij de ontwikkeling van het kind.
- Bij het stellen van grenzen worden nooit angst- of schuldgevoelens meegegeven aan het kind.
- Bij het stellen van grenzen laten we kinderen een uitweg zien, door ze een andere activiteit aan te bieden met hetzelfde doel. Zo kan boosheid ook worden ontladen door op een trommel te slaan.
- Soms halen we een kind weg uit een situatie die teveel prikkelt.
- We zijn consequent, dat geeft rust en veiligheid. Kinderen kunnen zich veilig concentreren op hun spel omdat de grenzen die aan hen en aan de andere kinderen zijn gesteld, zijn gewaarborgd.

Peuters zijn gevoelig voor emoties. Zij kunnen emoties nog niet altijd verwoorden en ook nog niet altijd scheiden wat van henzelf is en wat van een ander. We leren kinderen dat emoties komen en gaan, dat emoties erbij horen. We reiken de kinderen middelen aan om de emotie de ruimte te geven die hij nodig heeft, bijvoorbeeld door hen buiten te laten spelen, bewegen, schilderen, etc. Door emoties te benoemen als iets heel gewoons in het bijzijn van andere kinderen, leren kinderen wat bij hen hoort en wat bij het andere kind. Wanneer een pedagogisch medewerker gedrag ziet van een kind in de groep dat ze liever niet ziet, dan benoemt ze dat en ze meldt wanneer het weer over is. Pedagogisch medewerkers zijn zich, tijdens hun handelen, bewust van hun eigen emoties. Als pedagogisch medewerker tonen wij op de werkvloer onze professionaliteit en proberen onze eigen onrust thuis te laten of buiten het werk te ontladen.

We begeleiden conflicten tussen jonge kinderen totdat we er nagenoeg zeker van zijn dat de kinderen de vaardigheden bezitten conflicten zelf op te lossen. Van een conflict leren kinderen over hun eigen verwachtingen en over die van een ander.

We stimuleren 'samen spelen, samen delen'. Samen spelen is vaak 'om de beurt'. We schenken hier veel aandacht aan. Het is goed voor een kind om te weten dat het ook aan de beurt komt. Door een begin te maken met gezelschapsspelletjes leren we kinderen om te gaan met winnen en verliezen.

Wanneer er ingrijpende dingen gebeuren in het leven van een kind zoals bijvoorbeeld het overlijden van een familielid, dan geven we deze kinderen de ruimte en de gelegenheid om zich te uiten. Door goed te luisteren maar ook door non-verbale aandacht laten we merken dat we er voor hem of haar zijn.

In het geval van scheiding van ouders tonen de pedagogisch medewerkster in het contact met de ouders geen oordelen of partijdigheid.

Gedrag moet af en toe worden gecorrigeerd. Dat doen we op een manier die binnen de belevingswereld van het kind past en er wordt rekening gehouden met het ontwikkelingsniveau van het kind. Elke situatie vraagt een eigen aanpak. Uitleg is belangrijk om te zorgen dat het kind de regels begrijpt. Uiteraard is het van essentieel belang dat dit corrigeren gebeurt vanuit een positieve grond /werkhouding.

Mogelijkheden voor corrigeren en belonen zijn bijvoorbeeld het gewenste gedrag te stimuleren en te complimenteren. Ook door het kind tijdig af te leiden kan het ongewenst gedrag vaak voorkomen worden. Als kinderen na enkele waarschuwingen niet luisteren dan kan het kind door de pedagogisch medewerkster ook even apart gezet worden. Dit gebeurt bij voorkeur in dezelfde ruimte. Indien dit niet mogelijk is blijft het kind altijd onder begeleiding. Soms is het goed om kinderen de keuze te geven, dit om het kind te helpen in het oplossen van emoties. Wanneer kinderen wat ouder zijn proberen we de kinderen zelf te laten vertellen wat er mis is gegaan.

In sommige gevallen zijn we van mening dat het beter is niet in te grijpen. Dat kan bijvoorbeeld zijn in situaties waarvan wij vinden dat het beter is als kinderen zelf een oplossing zoeken.

Zelfvertrouwen / eigenwaarde

Het is voor het gevoel van eigenwaarde van een kind zeer belangrijk dat het voelt dat het “er mag zijn”. Zodra een kind ervaart dat het prima is zoals het is en dat het niet gaat om wat het (al) kan of hoe het zich gedraagt, zijn we op de goede weg. Enkele verschillen die we tegen kunnen komen in wie het kind is en wat het kind meebrengt:

- Kinderen kunnen heftige en minder heftige emoties hebben.
- Kinderen zijn impulsief en voorzichtig.
- Kinderen hebben aanleg om iets specifiek vlot te leren en moeten om andere dingen te leren soms meer moeite doen.
- Kinderen brengen een hoop ervaring en voorbeeldgedrag mee uit allerlei omstandigheden die we niet kennen.
- Kinderen bevinden zich in een bepaalde fase in hun ontwikkelingsproces en die fase kan korter of langer duren. Veiligheid geeft vertrouwen en dat is weer een gunstige omstandigheid om zelfvertrouwen en een goed gevoel van eigenwaarde te ontwikkelen.

Ontwikkeling van de zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid betekent dat het kind in staat is om voor zichzelf te zorgen, zonder dat het daarbij afhankelijk is van de hulp van anderen. Het is een belangrijk ontwikkelingsaspect : het kind leert namelijk groot te worden en groot te zijn.

De wijze waarop een kind de zelfredzaamheid ontwikkelt hangt samen met zijn karakter en de ondersteuning die het daarbij krijgt van de volwassene. Overbezorgdheid en verwennen houden de ontwikkeling tegen. Het kind leert dan niet zelfstandig te worden. Het kind teveel dingen zelf laten doen kan daarentegen averechts werken. Het gaat steeds om een juiste balans tussen hulp bieden enerzijds, en vertrouwen in wat het kind op eigen kracht kan anderzijds.

Signalen van zelfredzaamheid:

- Het kind wil zelf leren eten en drinken en zelf aan- en uitkleden.
- Het kind wil zindelijk worden.
- Het kind ontwikkelt het vermogen om duidelijk aan te geven wat hij wil en te begrijpen wat anderen van hem verwachten.
- Het kind wil zelf problemen oplossen en daagt zichzelf uit.

Beeldende expressie

Als je gebruik maakt van je creativiteit zie je meerdere oplossingen voor hetzelfde probleem. Tevens prikkelt dit kinderen om zelf na te laten denken. Voor een creatieve ontwikkeling is het belangrijk dat er volop mogelijkheden zijn voor het experiment en dat er plezier is in het spel en er geen voorwaarden of eindresultaat aan verbonden zijn. Dit proces kunnen we ook niet sturen of versnellen, we kunnen alleen de omstandigheden zo gunstig mogelijk maken. Creativiteit wordt vaak gekoppeld aan knutselen maar kan veel breder zijn. We geven de kinderen alle ruimte om te experimenteren met verf, klei, kleurpotloden, papier, materiaal uit de natuur en andere materialen. Maar onder creativiteit valt dus ook het experimenteren met muziekinstrumentjes, je stem, verkleedkleden, poppenkastpoppen, proeven, ruiken, dans en drama. Soms zijn er ook activiteiten die

minder met creativiteit te maken hebben, zoals het maken van een kleurplaat. We zijn dan bezig met de ontwikkeling van de fijne motoriek en niet met de ontwikkeling van de creativiteit. We gaan hier bewust mee om. Er zijn kinderen die meer behoefte hebben aan creativiteit. We komen hieraan tegemoet door hun extra materialen aan te bieden.

Op de eigen groep of tijdens de opendeur-momenten mogen de oudere kinderen onder begeleiding zelf uitkiezen waar ze mee aan de slag willen. Wij vragen ouders om materialen, die zij niet meer nodig hebben, aan ons beschikbaar te stellen.

Ook wordt door middel van beelden aandacht besteed aan speciale evenementen en de seizoenen. het kind maakt, naar gelang zijn capaciteiten, (knutsel)werkjes in dit thema. Hiermee versieren wij zowel de gezamenlijke ruimtes als de groepsruimtes.

Taalontwikkeling

Taalontwikkeling begint al bij de geboorte. Bij het verzorgen en omgaan met de baby's maken we al veel gebruik van de taal door te benoemen wat we doen veel te vertellen en praten tegen het kind, en ook voor ze te zingen. Woorden worden zo vanzelf gevuld met gevoel en betekenis. Liedjes worden ondersteund met gebaren. Met vaste regelmaat worden er prentenboeken voorgelezen en verhalen verteld. Belangrijk is dat taal geassocieerd wordt met positieve aandacht. We zorgen ervoor dat wat we zeggen de aandacht trekt van het kind, door het de moeite waard te maken om naar te luisteren, qua toon en inhoud. De VVE-methode Piramide is hierbij een nuttig instrument.

We vinden het belangrijk als ook anderstalige kinderen de Nederlandse taal leren kennen. We lezen hen voor en herhalen uitdrukkingen en woordjes voor hen. In een sociale activiteit met andere kinderen vragen en helpen we het kind Nederlands te spreken. Zowel voor kinderen met een eventuele taalachterstand als anderstalige kinderen is het extra belangrijk dat onze lichaamstaal overeenkomt met wat we vertellen. We hebben extra aandacht voor kinderen die dit nodig hebben op taalgebied.

Getallen

Spelenderwijs zijn kinderen al bezig met ordenen, meten en rekenen. Ze kijken naar de kenmerken van voorwerpen zoals kleur, grootte en smaak. Ze kijken naar aantal: veel, weinig maar ook telwoorden; een, twee, drie. De ruimte: boven, onder, naast. De tijd: eten, aankleden, even spelen. Terwijl we bezig zijn met de alledaagse dingen zijn er voortdurend kansen waarbij kinderen kunnen rekenen, meten of ordenen. Tussen alle schoenen zoek je je eigen paar, bij het buiten spelen kijken we wie erboven op de glijbaan zit en wie er al beneden is. Ben je groter dan of even groot als je medegroepsgenootje? We maken puzzels en zingen liedjes over getallen. Als we gaan drinken tellen we hoeveel bekers we nodig hebben en kijken naar de kleuren van de bekers. Pedagogisch medewerkers zullen door middel van de ritmekaarten de dagindeling met de kinderen bekijken: Wat gaan we doen na het fruit eten? Door het ordenen, vergelijken en meten wordt de wereld voor kinderen overzichtelijker. Ze doen dit met concrete voorwerpen die ze hebben in hun spel. Een puzzel laat je aandacht hebben voor kleur, vormen. En als het niet past hoe los ik dit dan op?

4 Pedagogische vakmanschap

Wij werken met vakmensen met een gedeelde passie. De werkwijze is gericht op de ontwikkeling van kinderen maar ook op die van zichzelf en hun team. Iedere collega heeft andere kwaliteiten en ervaringen. Deze worden binnen het team benut en vormen een inspiratiebron voor collega's. De diversiteit in het team maakt dat medewerkers van elkaar kunnen leren. Want net als de kinderen, moeten ook zij soms juist iets doen om andere talenten te ontwikkelen.

Bij Kanteel bedoelen we met TALENT ook de vaardigheden die pedagogisch medewerkers gebruiken om professioneel en positief bij te dragen aan de ontwikkeling van ieder kind.

4.1 Talent

T Talent ontwikkelen van ieder kind

Bij talent ontwikkelen gaat het om die dingen die je als pedagogisch medewerker doet om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Onze pedagogisch medewerkers weten in welke ontwikkelingsfase een kind zich bevindt. Ze volgen ieder kind in zijn ontwikkeling en sluiten aan bij de behoeften en interesses van het kind. Ze scheppen de juiste omstandigheden waardoor kinderen de volgende stap in hun ontwikkeling kunnen zetten. Er is daarom iedere dag voor ieder kind weer iets te beleven bij Kanteel.

Ook als kinderen hier extra steun bij nodig hebben dan kunnen wij kinderen dit bieden. Hiervoor werken wij op een aantal locaties met een speciaal voor- en vroegschoolse educatie programma. (VVE).

A Autonomie respecteren

De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om actief de wereld om zich heen te ontdekken en te ontdekken wat eigen mogelijkheden en onmogelijkheden in die wereld zijn. Wanneer het hem zelf lukt om een probleem op te lossen zal het trots zijn op zichzelf. Zo bouwt een kind zelfvertrouwen op en een positief gevoel over zichzelf. Wij respecteren de oplossingen en ideeën van kinderen. Hoe ouder een kind wordt, hoe meer het zelf zal willen en kunnen doen. Wij geven kinderen hiervoor de mogelijkheid en de ruimte.

In ons werk staat kindparticipatie centraal. Hiermee willen wij de autonomie van kinderen actief stimuleren door ze uit te nodigen om mee te denken, zelf beslissingen te nemen, dingen uit te proberen en problemen op te lossen. Zeker bij de BSO speelt de kindparticipatie een grote rol. De kinderen worden op allerlei manieren betrokken bij de inrichting van de ruimte, de aanschaf van materialen en het activiteiten aanbod.

Bij kindparticipatie gaat het niet om eenrichtingsverkeer, maar om een wisselwerking tussen de kinderen onderling en de pedagogisch medewerkers.

L leiding geven en structuur bieden

Kinderen de vrijheid geven in het maken van eigen keuzes werkt het beste in een omgeving waar regelmaat en structuur aangebracht zijn en waar grenzen gesteld worden. Dit draagt bij aan het gevoel van veiligheid van een kind. Onze pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de belangrijke rol die ze hebben in het bieden van deze veiligheid. Zij helpen kinderen om hun gedrag te sturen en leren hen de regels te begrijpen en zich hieraan te houden. Deel uitmaken van een stabiele groep met vaste pedagogisch medewerkers en het aanbieden van een programma met een dagritme en regelmaat geeft kinderen houvast en gevoel van veiligheid, zij weten wat hen te wachten staat. Want waar je je veilig voelt kom je tot ontwikkeling.

E Emotioneel Steunen

Ieder kind heeft behoefte aan aandacht, warmte en emotionele steun. Hiervan zijn onze pedagogisch medewerkers zich altijd bewust van. De pedagogisch professionals op de groepen hebben oog voor kinderen. Door goed te kijken naar een kind en proberen te begrijpen wat het bedoelt kan de pedagogisch medewerker op de juiste manier op een kind reageren. Het creëren van een emotioneel veilige plek staat centraal in ons dagelijks werk. Als een kind ontspannen is, open staat voor de wereld en goed in zijn vel zit dan komt het tot optimale groei. Het is onze taak om hier zorg voor te dragen.

N Naast elkaar en samen leren spelen

Kinderen uiten zich vanaf hun geboorte als sociale wezens. Door ervaringen te delen met andere kinderen en volwassenen, door samen dingen te doen en door de communicatie die daarmee gepaard gaat geven kinderen betekenis aan hun ervaringen. Een groep op een kindcentrum is een unieke leerplek voor kinderen. Zij doen hierbij positieve en negatieve ervaringen op. Als pedagogisch medewerker heb je door je manier van ondersteunen en begeleiden veel invloed op de manier waarop interacties tussen kinderen verlopen. Door zelf positieve interacties met kinderen aan te gaan, bevorder je ook positieve interacties tussen kinderen onderling. De pedagogisch medewerkers zoeken altijd naar een goede balans tussen het kind als individu en de groep, tussen samen en alleen. Maar ook tussen jongste en oudste kind in een groep.

T Taal is de basis

Communicatie, verbaal en non-verbaal, vormt de basis van het werk van de pedagogisch medewerker op de groep. Alles is communicatie: een baby die je met een pruillip aankijkt, een peuter die aan je hand trekt of een schoolkind dat je van alles wil vertellen.

Voor kinderen is taal dé manier om de wereld beter te leren kennen. Door met kinderen te praten leren zij de taal kennen en gebruiken. Pedagogisch medewerkers benoemen wat er gebeurt en bereiden kinderen voor op situaties, leggen deze uit en helpen kinderen gedachten en gevoelens te verwoorden. Wij vinden communicatie de belangrijkste basis voor alle ontwikkeling.

Ondersteuning beroepskrachten

Als je jezelf goed kent, kun je ook afstemmen op de kinderen, collega's en ouders. We vinden het een meerwaarde om gebruik te maken van elkaars kwaliteiten en stimuleren dit ook. Kinderen leren het meest door kopiëren van elkaar en van volwassenen om hen heen. Het voorbeeldgedrag van pedagogisch medewerkers is daarin erg belangrijk.

Teamwork van de pedagogisch medewerkers is daarin natuurlijk essentieel; als we bovenstaande willen bereiken dan is het een vereiste dat pedagogisch medewerkers goed kunnen samenwerken. In de groeps-team overleggen worden pedagogisch medewerkers gecoacht door de locatiemanager op bovengenoemde aspecten. Het onderwerp samenwerking is een belangrijk onderwerp:

- Hoe werk je goed samen?
- Hoe zeg je dat je iets minder prettig vindt van je collega? Het reflecteren op jezelf komt dan ook aan de orde.
- Wat zijn de kwaliteiten van jezelf en van je collega's?

Onze pedagogisch medewerkers beschikken minimaal over het gewenste diploma zoals beschreven in de Wet Kinderopvang (minimaal MBO, SPW-3) en een geldig VOG en zijn ingeschreven in het personenregister. Wij hechten veel waarde aan een doorlopende deskundigheidsbevordering van de

pedagogisch medewerkers. Een aantal opleidingen, c.q. workshops, trainingen zijn verplicht voor alle medewerkers van Kanteel. Daarnaast hebben de pedagogisch medewerkers ook andere trainingen gedaan.

De persoonlijke ontwikkeling van de pedagogisch medewerker is voortdurend in beweging. Om zich te kunnen ontwikkelen bieden wij ondersteuning in de onderstaande processen en maken we gebruik van een pedagogisch coach.

Wij verwachten van pedagogisch medewerkers dat zij:

- Gebruik maken van de werkinstructies en protocollen die Kanteel voor haar processen heeft ingericht.
- Gebruik maken van elkaars kwaliteiten.
- Verdiepen in het pedagogisch werkplan en dit hanteren om het pedagogisch handelen te toetsen, verder te ontwikkelen, te bespreken en te evalueren.
- Deelnemen aan maandelijkse team- en groepsoverleggen.
- Leerbaar opstellen door VIB (Video Interactie Begeleiding) als reflectiemiddel in te zetten blijven bijscholen en verbeteren.

Het pedagogisch werkplan is tijdens groeps- teamoverleggen de basis en het biedt handvatten aan (beginnende) pedagogisch medewerkers en stagiaires.

Pedagogisch medewerkers krijgen de mogelijkheid deel te nemen aan het 'Kanteel Café': Een informatieve bijeenkomst voor pedagogisch medewerkers waar uiteenlopende werk gerelateerde onderwerpen aan bod komen die door een externe partij worden toegelicht/ uitgelegd en verdiept. Op het intranet van Kanteel, het kanteelplein', staan alle protocollen, werkinstructies en formulieren die medewerkers in hun dagelijks werk toepassen.

Jaarlijks vinden er jaargesprekken plaats met de locatiemanager waarin algeheel functioneren, persoonlijke groei en ontwikkeling centraal staat.

Inzet beleidsmedewerkers en pedagogisch coaches

Bij Kanteel werken we met vier beleid of stafmedewerkers B. Zij zijn verantwoordelijk voor alle pedagogische beleidstaken voor de gehele organisatie en voorzien hiermee alle locaties. Onze pedagogisch coaches (zij hebben geen beleidstaken) zorgen voor de coaching van alle pedagogisch medewerkers binnen de organisatie in hun dagelijks, pedagogisch handelen.

Werkwijze pedagogisch coach op locatie

Jaarlijks stellen wij binnen iedere locatie pedagogische doelen vast te weten:

- Een locatiedoel
- Een groepsdoel
- Eén of meerdere persoonlijke doelen met betrekking tot pedagogisch vakmanschap.

Op basis van deze doelen wordt vastgesteld welke coach en voor welke periode wordt ingezet.

Op deze manier ontvangen alle pedagogisch medewerkers gedurende het jaar coaching op maat.

Intervisie

Jaarlijks vinden er intervisiebijeenkomsten plaats voor onze pedagogisch coaches en VIB-ers.

Deze bijeenkomsten worden georganiseerd door de beleidsmedewerkers.

Tijdens deze bijeenkomsten wordt o.a. ingezoomd op pedagogische actualiteiten. Deze input wordt o.a. gebruikt om het pedagogisch beleid actueel te houden.

Doel en missie van Kanteel als leerbedrijf

Inzet beroepskrachten in opleiding/stagiaires

Kanteel Kinderopvang heeft als neven doel een functie als opleidingsinstituut: leerplaats voor de beroepspraktijkvorming (B.P.V.).

Door middel van een gedeelde visie de inhoud en kwaliteit van het product kinderopvang in al zijn facetten (mensen, kennis, kunde) continu ontwikkelen en verbeteren door te beginnen met de student en deze binnen de organisatie een goede start voor een toekomstige loopbaan te bieden.

Bij Kanteel willen we graag investeren in het TALENT van de toekomst daarom werken we op alle locaties met studenten van verschillende opleidingen.

Door het aanbieden van stageplaatsen:

- Werken wij daadwerkelijk mee aan het opleiden van toekomstige beroepsbeoefenaars.
- Kunnen wij onze kennis overdragen.
- Leggen wij contacten met de beroepsopleidingen.
- Blijven we op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen.
- Vergroten we de bekendheid van onze organisatie.
- Verwerven we nieuwe medewerkers.
- Krijgen we een frisse kijk op vanzelfsprekendheden.
- Kunnen we beoordelen welke beroepsopleiding het beste aansluit bij bepaalde functies.

Een goed leerklimaat draagt ertoe bij dat de werkomgeving een leeromgeving wordt. De student is tijdens de werkuitvoering bezig met werken en leren tegelijk (werkomgeving). In deze omgeving doet de student ervaringen op en dat maakt de werkomgeving tot een leeromgeving. Dit betekent dat van alledaagse handelingen en situaties, leersituaties gemaakt worden.

De werkbegeleider zorgt ervoor dat de werkomgeving ook een leeromgeving kan zijn zodat de student kan groeien in het leerproces. De houding, de begeleidingsstijl en het vermogen tot organiseren van de werkbegeleider spelen hierbij een belangrijke rol.

De opleidingscoördinator/praktijkopleider begeleidt in samenwerking met de werkbegeleider de student planmatig binnen het Competentie Gericht Onderwijs.

De afspraken zoals geformuleerd in het stageboek rondom opdrachten, gesprekken, verslagen etc. zijn leidend binnen dit proces.

De werkbegeleider en de student nemen deel aan intervisiebijeenkomsten en interne trainingen. Kanteel kinderopvang voelt zich medeverantwoordelijk voor de educatie van toekomstige beroepsbeoefenaars. Daarom bieden wij BPV-plaatsen aan studenten van diverse opleidingen.

De student van nu is de collega van de toekomst

Taken en werkzaamheden van pedagogisch werker in opleiding niveau 3/4

De pedagogisch werker biedt dagelijkse opvang, ondersteuning en ontwikkelingsmogelijkheden aan kinderen en jongeren van 0 tot en met 13 jaar. Over het algemeen zijn dit kinderen zonder specifieke begeleidingsvraag. Voor een exacte beschrijving van de kerntaken, werkprocessen en competenties die horen bij de opleiding(en) wordt verwezen naar het kwalificatiedossier en de stageboeken van de betreffende opleidingsinstituten.

Kerntaak 1.

Opstellen van een activiteitenprogramma en plan van aanpak

De student inventariseert de situatie en wensen van het kind, voert een kennismakingsgesprek met ouders/opvoeders. Ze voert observatieopdrachten uit en verzamelt aanvullende informatie. De student stelt een activiteitenprogramma op wat aansluit bij de behoefte van het kind en wat uitvoerbaar is binnen de organisatie.

Voor een individueel kind kan wanneer dat nodig is een plan van aanpak gemaakt worden. Dit kan de student bespreken met de ouders.

Kerntaak 2.

Opvoeden en ontwikkelen van het kind

De student biedt het kind een 2e thuis en begeleiding. Ze wisselt informatie uit met ouders en verzorgers, houdt zicht op de groep, signaleert problemen en begeleidt de kinderen daarbij. Ze handhaaft orde en treedt op bij ongewenst gedrag. De student toont voorbeeldgedrag en draagt waarden en normen over. De student helpt kinderen om te gaan met beperkingen of gedragsproblemen.

Bij de persoonlijke verzorging stimuleert de student het kind tot zelfstandig gedrag. De student signaleert bij de verzorging afwijkingen in de ontwikkeling en bespreekt dit met de leidinggevende. De student werkt mee aan een veilige en uitdagende leefomgeving en voert huishoudelijke taken uit.

Kerntaak 3.

Uitvoeren van organisatie- en professie gebonden taken

De student vraagt om feedback op eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met de begeleider leerdoelen op en werkt hieraan. De student leest vakliteratuur, neemt deel aan inhoudelijke discussies over het beroep met collega's (informeel of tijdens overlegmomenten) en ontwikkelt zo een eigen visie. De student werkt mee aan de verbetering van de kwaliteit van de opvang en begeleiding en kan haar kennis inzetten bij verbetertrajecten. De student bewaakt de kwaliteit van de werkzaamheden en signaleert en rapporteert knelpunten. De student stemt werkzaamheden af met collega's maakt afspraken over de uitvoering van taken en neemt deel aan relevante overlegvormen. Tenslotte evalueert en reflecteert de student op eigen werkzaamheden en voert in overleg met de leidinggevende veranderingen in opvang en begeleiding door.

Niet alle drie de kerntaken zullen in het 1^e leerjaar even "zwaar" aan bod komen. Er is vooral aandacht voor kerntaak 1 en 2 van het kwalificatiedossier. Kerntaak 3 komt bij 2^e en 3^e jaars studenten meer aan de orde. Voor alle competenties/werkprocessen geldt dat er elk jaar een hoger beheersingsniveau, een verdiepingsslag en koppeling van de competenties vanuit de student wordt verwacht. Uiteindelijk zal de student aan het einde van het 3^e leerjaar in een proeve van bekwaamheid op de BPV kunnen laten zien dat hij alle gevraagde competenties op een voldoende niveau beheerst om een beginnend beroepsbeoefenaar te zijn.

Niet alleen de leerdoelen zijn doorslaggevend, ook de persoonlijke groei van de student is belangrijk. Het gaat bij een beroepsopleiding niet om de student of het beroep maar om de student in het beroep.

Afhankelijk van het leerjaar en de competenties van de student/stagiaire wordt deze ingezet bij de volgende taken:

- Persoonlijke verzorging: kinderen uitkleden, aankleden, verschonen, toiletgang, assisteren bij eetmomenten. Was draaien en was vouwen.
- Schoonmaakwerkzaamheden: tafels en stoelen schoonmaken, bedden verschonen, keuken, verschoonruimte, groepsruimte schoonmaken.
- Overdrachtsgesprekken met ouders (altijd onder eindverantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker/werkbegeleider).
- Ruimte voorbereiden voor activiteiten: activiteitenmaterialen opzoeken, thema uitwerkingen voorbereiden.

- Groeps-/teamoverleg bijwonen.
- (Gespecialiseerd) Activiteitenprogramma's opzetten, themaoverleg bijwonen.
- (Gespecialiseerde) Activiteiten met de kinderen vorm te geven, uit te voeren en te evalueren met de werkbegeleider.
- Begeleiden van de kinderen bij het dagprogramma, kinderen voorbereiden op hetgeen gaat komen, ondersteunen bij de wisselmomenten.
- Werkzaamheden evalueren met werkbegeleider, collega pedagogisch medewerkers of leidinggevende.

Begeleiding van de beroepskracht in opleiding

Werkbegeleider

De werkbegeleider is de directe begeleider, het directe aanspreekpunt. De stagiaire/beroepskracht i.o. en werkbegeleider hebben onderling het meeste en intensievere contact. Door het observeren en begeleiden van de stagiair/beroepskracht i.o. zal hij/zij bewust(er) omgaan met de werkzaamheden in de groep en zijn/haar handswijze regelmatig en kritisch bekeken en geëvalueerd worden.

De werkbegeleider zorgt ervoor dat de werkomgeving ook een leeromgeving kan zijn zodat de student kan groeien in het leerproces. De houding, de begeleidingsstijl en het vermogen tot organiseren van de werkbegeleider spelen hierbij een belangrijke rol.

De taken worden door de student/stagiaire uitgevoerd onder supervisie van de werkbegeleider en zijn gericht op het uitvoeren van de dagelijkse praktijk van het werken als toekomstige pedagogisch medewerker.

De werkbegeleider en de student nemen deel aan intervisiebijeenkomsten en interne trainingen. De werkbegeleider heeft elke twee weken een evaluatieoverleg met de stagiaire en begeleidt de stagiaire in zijn of haar leerdoelen.

Opleidingscoördinator/praktijkopleider

De praktijkopleider coördineert de zaken die betrekking hebben op het werven, begeleiden en beoordelen van stagiairs en het stagebeleid in zijn algemeenheid. De praktijkopleider heeft contact met de locatiemanager, de werkbegeleider en de stagiaire/ beroepskracht i.o.

De opleidingscoördinator/praktijkopleider begeleidt in samenwerking met de werkbegeleider de student planmatig binnen het Competentie Gericht Onderwijs De afspraken zoals geformuleerd in het stageboek rondom opdrachten, gesprekken, verslagen etc. zijn leidend binnen dit proces.

Bij vraagstukken of uitdagingen in het (leer-)proces wordt door de werkbegeleider de opleidingscoördinator of de BPV-begeleider van school ingeschakeld.

Team

Het team; het team ondersteunt zowel de werkbegeleider als de beroepskracht i.o. / stagiair door mee te kijken, te luisteren en waar nodig ondersteuning te verlenen tijdens het dagelijkse leerproces van de beroepskracht i.o./ stagiair. Het team communiceert (on) gevraagd hierover.

5 Volgen en observeren

5.1 Welke methode, welke vorm

De pedagogisch medewerkers observeren dagelijks de kinderen en de groep. Dit is een bron van plezier, inzicht en verwondering. Bij het structureel observeren van de individuele ontwikkeling en welbevinden van de kinderen wordt gebruik gemaakt van observatie instrumenten. Bij IKC Raam maken we gebruik van de “Udense overdrachtslijst”. De PM’ers observeren de peuters doorlopend en registreren dit in de Udense Overdrachtslijst rond de 3^e verjaardag en als de peuter 3 jaar en 9 maanden is. De registraties worden verwerkt in het kinddossier. De uitkomsten van observaties worden gebruikt voor het afstemmen van het pedagogisch handelen en een passend activiteitsaanbod voor ieder kind en de groep..

Bij Kanteel heeft ieder kind een mentor. Dit zijn vaste pedagogisch medewerkers op de groep van het kind, die verantwoordelijk zijn voor het observeren en volgen van de ontwikkeling en het welbevinden van een aantal kinderen. Alle pedagogisch medewerkers hebben contact met de ouders, maar de mentor is het eerste aanspreekpunt als het gaat om de ontwikkeling en welbevinden van het kind. Bij de start van de kinderopvang krijgt de ouder (en indien al mogelijk het kind) te horen wie de mentor is van het kind. Bij langdurige afwezigheid van een collega zullen wij het kind en de ouders op de hoogte brengen wie de vervangende mentor is. De mentor volgt en registreert de ontwikkeling van het kind en voert de (10-minuten) oudergesprekken:

- *3 maanden evaluatie (3 maanden na plaatsing)*
Deze ontvangt de ouder per mail en kan digitaal worden ingevuld. Graag horen wij uiteraard van de ouder als er vragen en of opmerkingen zijn om onze opvang te verbeteren.
- *10 minutengesprek.*
Wij bieden de ouder jaarlijks de mogelijkheid om een 10 minuten gesprek te voeren met onze medewerker. Dit zit vaak gekoppeld aan de verjaardag van het kind. Uiteraard bent u als ouder vrij om vaker een verzoek te doen. Daarnaast zullen wij dit ook doen indien wij zorg hebben omtrent het kind en dit met de ouder willen bespreken.
- *Overdrachtsgesprek/Eindevaluatie.*
Bij de overstap naar de basisschool en buitenschoolse opvang, of als de ouder stopt met de opvang dan bieden wij altijd een mogelijkheid aan voor een gesprek.

Ook wordt de ontwikkeling en welbevinden van kinderen intern besproken tijdens de groepsoverleggen met de PM’ers. Als een PM’er iets opvalt in de ontwikkeling van het kind of het vermoeden heeft dat er iets aan de hand is met het kind dan wordt dit zo snel mogelijk met de ouders besproken of ze dit herkennen en wordt er afgesproken welke stappen ondernomen moeten worden. Eventueel kunnen ouders worden doorverwezen naar passende instanties voor verdere hulp en ondersteuning.

Als de ouder zich zorgen maakt, is het fijn als die zorg met ons besproken wordt. Vaak kunnen we samen oplossingen bedenken om de ontwikkeling te stimuleren.

Ons uitgangspunt hierbij is dat we alles doen in overleg met ouders want ouders kennen hun kind het beste. De PM’er of de locatiemanager zal de ouder hierover altijd uitgebreid informeren.

De PM’ers hebben trainingen gevolgd op het gebied van observeren en communiceren zodat ze op een verantwoorde manier de zorgbehoefte van kinderen in kaart kunnen brengen en hierover in gesprek gaan met ouders.

Bij vermoeden van mishandeling of misbruik geldt een ander plan van aanpak. Wanneer er een vermoeden van kindermishandeling of seksueel misbruik is, hanteren we binnen Kanteel de wettelijk

verplichte Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. De locatiemanager is aandachtsfunctionaris Huiselijk geweld en kindermishandeling en hierin aanspreekpunt voor de pedagogisch medewerkers.

Doorgaande ontwikkellijn

KDV of PO is vaak de eerste halte voor het kind naar een schoolse omgeving. Wij vinden het belangrijk dat het kind naadloos van de ene stop naar de volgende kan gaan. Voor onze locatie werken wij hiervoor samen met onze “buren”. Door de samenwerking tussen basisschool Raam en Kanteel Kinderopvang creëren we een veilige, bekende omgeving voor kinderen in hun eerste 13 levensjaren. Wij stemmen onze visie en werkwijze op elkaar af waardoor er eenduidigheid ontstaat over basisspelregels. Zo worden er onder andere spelregels opgesteld over spelen op het speelplein, hoe het kind te corrigeren, over het toiletbezoek en andere dagelijkse zaken.

Met de basisschool zijn afspraken gemaakt om toekomstige peuters te laten wennen. Zo gaan kinderen van te voren een kijkje nemen in de klas waar zij komen en kennismaken met de juf.

6 Samenwerking met anderen

We doen het samen, dat is ons uitgangspunt.

Wij proberen aan alle kinderen de ondersteuning te bieden die het kind nodig heeft. Dit doen wij niet alleen. We werken nauw samen met zorgpartners uit de wijk of omgeving. In alles wat we doen proberen we de leefwerelden waarin kinderen opgroeien te verbinden: thuis, kinderopvang, buurt en school. Zo creëren we een emotioneel positief klimaat waarin kinderen kunnen groeien en ontwikkelen

Binnen ons kindcentrum werken wij nauw samen met de collega's van de basisschool.

Dit is zichtbaar in afstemming van thema's, gezamenlijke activiteiten en afstemming van regels.

Er zijn korte lijnen met de interne begeleider en waar gewenst voeren we gezamenlijk zorgoverleg.

Ook de gezamenlijke oudercommissie en de IKC-raad zijn een uiting van deze samenwerking.

Partners waarmee we naast de basisschool ook samenwerken zijn onder andere:

- Wijkverpleegkundige/ consultatiebureau
- BSN-oost
- Kicks! / Guus Beweegt
- Buurtcoördinator Folkert Soetenga
- “Ons Welzijn” Floor Jilisen

Op ons kindcentrum zien en beleven de kinderen en de ouder veel mogelijkheden. Daar staan wij ook zeker voor open; wij zijn altijd op zoek naar partijen die een steentje kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen. Ook vinden we het leuk om naast onze werkzaamheden op de locaties ook actief te zijn in onze omgeving. Te denken valt aan de samenwerking met de buurtcoördinator in de Cirkeltuin.

Udense Overdrachtlijst

Als het kind vanuit kinderopvang of peuterarrangement doorstroomt naar de basisschool en BSO, vindt er door middel van het overdrachtsformulier een overdracht plaats met de leerkracht van de basisschool en met de pedagogisch medewerker van de BSO. Overdracht gebeurt alleen na toestemming van ouders. Er vindt altijd een warme overdracht binnen het kindcentrum plaats tussen de mentor en de leerkracht die het kind ontvangt.

In het overdrachtsformulier staat de ontwikkeling van het kind omschreven. De leerkracht en pedagogisch medewerker zijn op deze manier op de hoogte van de ontwikkeling van het

desbetreffende kind. Ook is bekend wie het kind heeft begeleid op het kinderdagverblijf/peuterarrangement en kan er eventueel een terugkoppeling plaatsvinden. Voordat wij, uitsluitend met toestemming van de ouder, dit formulier aan de basisschool en BSO geven, en er eventueel een gesprek is, krijgt de ouder het uiteraard eerst zelf te lezen.

Gaat het kind naar een andere basisschool dan sturen wij het overdrachtsformulier, altijd met toestemming van de ouder, op naar desbetreffende basisschool. Indien gewenst kan er een mondelinge toelichting worden gegeven. Als het kind naar een externe BSO gaat zoeken wij voor een overdracht contact met de BSO waar het kind naar toe gaat.

7 Samenwerking met ouders.

We doen het samen, dat is ook naar ouders toe ons uitgangspunt.

Een gelukkige en veilige kindertijd gun je ieder kind. Ouders zijn de eerste en belangrijkste opvoeders om daarvoor te zorgen. Wanneer een kind naar een van onze locaties komt, willen wij daar graag een steentje aan bijdragen. Hiervoor is een open en positieve samenwerking tussen ouders en PM-ers belangrijk. Daarom gaan we regelmatig met ouders in gesprek over wat een kind meemaakt, hoe het zich ontwikkelt en of er eventuele zorgen zijn.

In de relatie met elkaar, staan duidelijke en eerlijke communicatie en wederzijds begrip, centraal. Mondeling en schriftelijk wisselen we informatie uit over dagelijkse zaken en belangrijke gebeurtenissen. Ieder jaar zijn er oudergesprekken waarin de ontwikkeling en het welbevinden van het kind centraal staan. We vinden het ook belangrijk dat ouders elkaar ontmoeten, daarom vieren we samen feest of organiseren we ouderbijeenkomsten.

Communicatie

Mondeling en schriftelijk wisselen we informatie met elkaar uit over het verloop van de dag en andere belangrijke gebeurtenissen.

Mondeling

Bij het brengen en ophalen is er altijd een mondelinge overdracht. Over wat het kind die dag heeft beleefd.

Daarnaast zijn er 1x per jaar mentorgesprekken, of vaker wanneer gewenst is. In deze gesprekken wordt de voortgang en de ontwikkeling van een kind met de ouders besproken.

Kanteelschriftje

Op het KDV communiceren we over het kind via een persoonlijk Kanteelschriftje voor de baby's. Wij vragen ouders om ook zelf in dit schriftje te schrijven, zodat we elkaar goed op de hoogte houden van de ontwikkeling van het kind. Voor de andere kinderen gebruiken wij het ouder portaal via flexkids.

Facebook

Op onze facebooksite zie je foto's en verhalen van activiteiten en speciale gebeurtenissen. Maandelijks informeren we ouders via de Raam-nieuwsbrief, daarin staan bijzonderheden van school, PO en KDV.

Mail

Via de mail verzenden we wel eens een vragen lijst om het mening te weten of een uitnodiging voor een bijeenkomst of feest.

Site IKC Raam

Zoals eerder besproken hebben we na de eerste drie maanden dat een kind bij ons is, een evaluatieformulier. de ouder ontvangt dit digitaal en desgewenst kan er ook een gesprek plaatsvinden. Daarnaast bespreken we één keer per jaar onze bevindingen met de ouder in een 10 minuten gesprek.

De ouder kan ook informatie met ons delen en dagen extra aanvragen of afzeggen.

Ook zijn er in ons kindcentrum regelmatig vieringen of bijeenkomsten waar ouders elkaar kunnen ontmoeten en met het team en kinderen op een ongedwongen wijze samen kunnen zijn. Naast het jaarlijks locatiefest en de Sinterklaasviering, kunnen dit onder andere avonden georganiseerd door de groepsleiding of de oudercommissie zijn.

Oudercommissie

Bij Kanteel is de inspraak van ouders op verschillende manieren mogelijk. Elk kindcentrum of locatie heeft een eigen oudercommissie waarin ouders mee kunnen praten over de manier van werken op het kindcentrum. Bij IKC Raam onderzoeken we de mogelijkheden om naar een gezamenlijke oudercommissie te gaan, zowel voor de organisatie van speciale dagen, als voor de MR-zaken. De verschillende oudercommissies zijn verenigd in de Centrale Cliëntenraad (CCR). Binnen de CCR krijgen ouders de mogelijkheid om mee te praten over de besluitvorming en beleidsvoering van Kanteel Kinderopvang.

Binnen ikc Raam is er sprake van een Ikc-raad waar zowel opvang als onderwijs (personeel als ouders) in vertegenwoordigt zijn.

8 Klachtenregeling

We doen er bij Kanteel alles aan om u en uw kind(eren) een zo prettig mogelijke tijd te geven. Wanneer u daar misschien niet helemaal tevreden over bent, horen we dat erg graag. Heeft u een vraag of juist een klacht, bespreek deze dan eerst op de locatie of met de medewerker met wie u in contact bent. Komt u er samen niet uit dan is de manager van de locatie het volgende aanspreekpunt. Ook onze managers zijn erop gericht om een eventuele klacht zo goed mogelijk met u samen op te lossen. Mocht de klacht onverhoopt toch blijven bestaan, dan kunt u gebruik maken van onze klachtenregeling voor officiële klachten.

Een officiële klacht kunt u indienen:

Onder de knop 'contact' maakt u gebruik van het contactformulier. Vink in het keuzemenu aan dat het om een klacht gaat en laat ons via een beschrijving van de klacht weten wat er mis is gegaan.

Komen we er samen uiteindelijk niet uit, dan bestaat nog de mogelijkheid om de klacht in te dienen bij het Klachtenloket van de Geschillencommissie Kinderopvang:

<https://www.klachtenloketkinderopvang.nl/ouders/>

Kanteel is hierbij aangesloten voor bemiddeling bij klachten die we niet zelf met onze klanten tot een oplossing hebben kunnen brengen. Wanneer dit niet tot tevredenheid leidt, kan de klacht tot slot worden voorgelegd aan de Geschillencommissie Kinderopvang

<https://www.degeschillencommissie.nl>

Deze commissie onderzoekt de klacht grondig en doet een bindende uitspraak waar zowel Kanteel als u zich aan moeten houden.

De klachtenregeling van Kanteel is terug te vinden op www.kanteel.nl